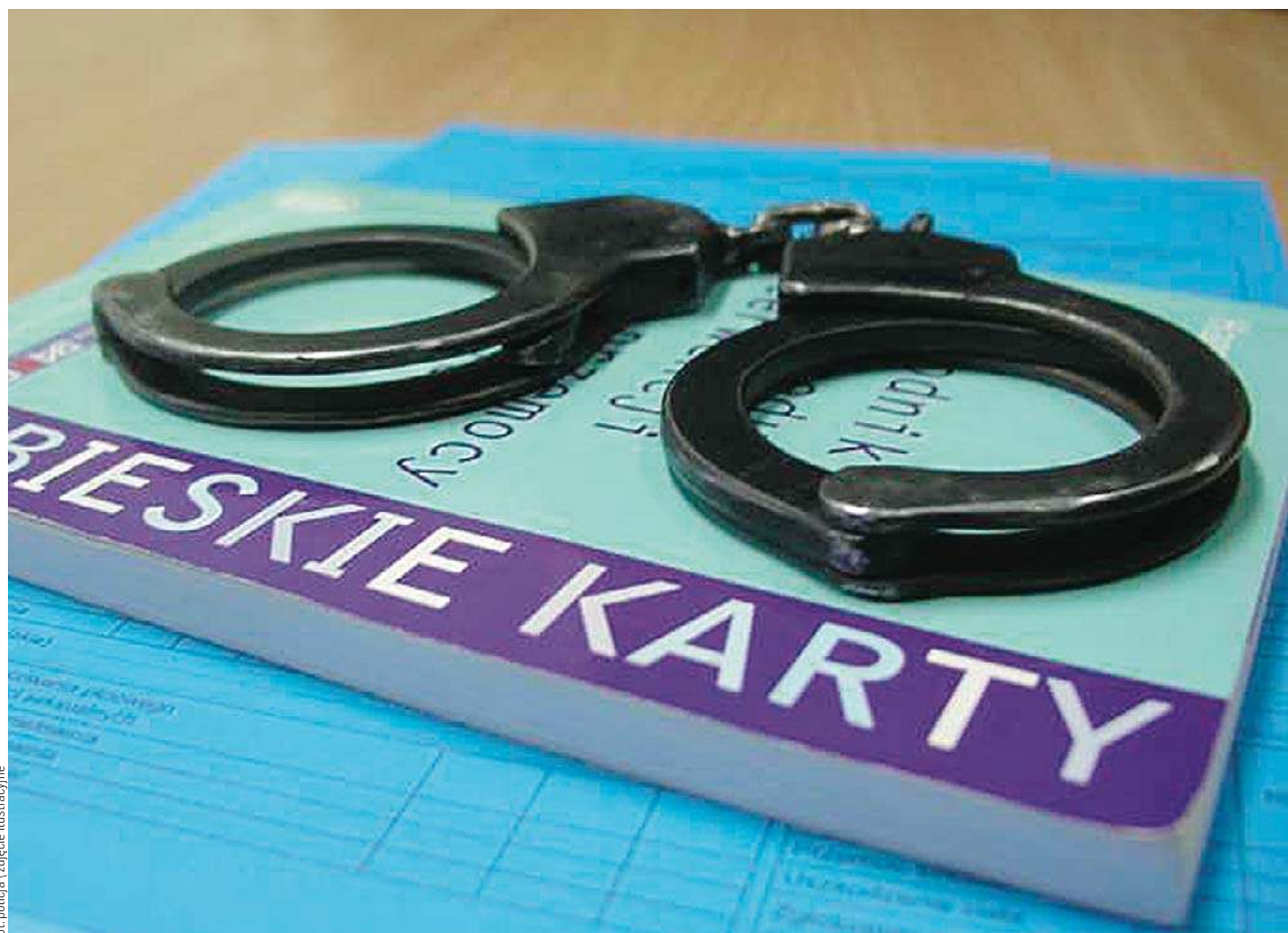

CO, GDZIE, KIEDY?

SPIS WYDARZEŃ I IMPREZ REGIONALNYCH

Fot. policja / zdjęcie ilustracyjne

NIE CHCIAŁY BYĆ OFIARAMI PRZEMOCY

PRZEMOC MOŻE DOTKNĄĆ KAŻDĄ KOBIETĘ – BEZ WZGLĘDU NA STATUS, SPOŁECZNY, WIEK I WYKSZTAŁCENIE. OPRAWCAMI NAJCZĘŚCIEJ SĄ WŁAŚNI MĘŻOWIE LUB PARTNERZY, KTÓRZY SVOJĄ AGRESJĘ WYŁADOWUJĄ BEZ KONKRETNIEGO POWODU. SKRZYWDZONE I POBITE OFIARY CZĘSTO ZMAGAJĄ SIĘ NIE TYLKO Z PROBLEMAMI ZDROWOTNYMI, ALE RÓWNIEŻ Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, STRESEM ORAZ DEPRESJĄ. **S. 8-9**

PIOTR PARJASZEWSKI NOWYM DYREKTOREM MŁAWSKIEGO SZPITALA

WIADOMOŚCI ||

S. 5

EMERYT IDZIE DO PRACY

FINANSE ||

S. 7

ŚWIĄTECZNA KARTKA OD BURMISTRZA

MŁAWA ||

S. 13

PROMOCJA

KRASNAL info

SENSACJE | PLOTKI | SKANDALE
Gramy poniżej pasa!

ODKRYJ ŚWIAT NAJGORĘTSZYCH
PLOTOK I NAJWIĘKSZYCH SENSACJI
NA NOWYM PORTALU **KRASNAL.INFO**

NA ŚWIĘTA WYDAMY PRAWIE 22 MILIARDY ZŁOTYCH

Według najnowszego badania IBRiS tegoroczne wydatki świąteczne przeciętnego gospodarstwa domowego wyniosą 1575,95 zł, co oznacza wzrost o około 8 proc. w porównaniu z ubiegłym rokiem. To najwyższy wynik w ostatnich pięciu latach, co w opinii autorów raportu może być efektem inflacji, ale także większej gotowości do świątecznych wydatków. W sumie polscy konsumenci wydadzą na święta Bożego Narodzenia 21,9 mld zł.

Jak zauważono w raporcie, prezenty są dla respondentów mniej ważne niż kiedyś. Chociaż kwota przeznaczana na święta rośnie, zmienia się struktura wydatków. W tym roku Pola-

cy przeznaczą na prezenty 51 proc. świątecznego budżetu, podczas gdy w 2023 roku było to 66 proc. całej sumy. W ocenie autorów powodem tego może być to, że większą część środków pochłaniają inne kategorie, takie jak żywność, dekoracje czy organizacja rodzinnych spotkań.

Ponad połowa (56,7 proc.) badanych zadeklarowała, że wyda na święta tyle samo co rok wcześniej. Zwiększyć wydatki planuje 24 proc. respondentów, a 13 proc. przewiduje zmniejszenie świątecznego budżetu. „To pokazuje, że mimo rosnących kosztów świątecznych Polacy starają się utrzymać swoje finanse w ryzach” — zaznaczono w raporcie.

Z BADANIA WYNIKA, ŻE CORAZ CZĘŚCIEJ ODKŁADAMY ZAKUPY NA OSTATNIĄ CHWILĘ. W TYM ROKU 52 PROC. BADANYCH WSKAZAŁO, ŻE ZACZNIE FINALIZOWAĆ ŚWIĄTECZNE ZAKUPY W DRUGIEJ POŁOWIE GRUDNIA, CZYLI TUŻ PRZED ŚWIĘTAMI.

To wyraźny wzrost w porównaniu z 2023 rokiem, kiedy tej odpowiedzi udzieliło 38 proc. ankietowanych. Jednocześnie widoczny jest niewielki wzrost grupy osób, które planują wydatki z wyprzedzeniem — zrobienie

zakupów już w listopadzie zadeklarowało 14,3 proc. badanych. Rok wcześniej w ten sposób odpowiedziało 11 proc. respondentów.

Większość zakupów spożywczych zostanie zrealizowana w dyskontach, gdzie wiktuały ma zamiar kupić 67,4 proc. badanych. Skorzystanie z oferty hiper- lub supermarketów zadeklarowało 39,9 proc. respondentów. Na bazarach chce żywność kupić 33,6 proc. osób, zaś 33,4 proc. wybierze konkretny sklep (nie dyskont czy hiper- lub supermarket). Zakupić produkty żywnościowe w internecie planuje 15,3 proc. pytanym, a 5,5 proc. nie potrafiło wskazać jakiegokolwiek odpowiedzi.

Najczęściej pod choinką pojawiać się będą kosmetyki, które jako prezent ma zamiar kupić 38,5 proc. badanych. Zabawki kupi 33,9 proc. ankietowanych, słodycze — 30,8 proc., ubrania — 29,1 proc., a sprzęt elektroniczny (tablet, telefon, komputer, konsola) — 24,2 proc. Z myślą o obdarowaniu książki kupi 21,8 proc. respondentów, 17,5 proc. wyda pieniądze na biżuterię, 10,3 proc. na karty podarunkowe, a 7,8 proc. na gry komputerowe. Z kolei 26,5 proc. respondentów ma zamiar podarować gotówkę. Wreszcie 17,9 proc. badanych nie miało w tej mierze jeszcze sprecyzowanych planów.

(PAP)

PONAD POŁOWA (56,7 PROC.) BADANYCH ZADEKLAROWAŁA, ŻE WYDA NA ŚWIĘTA TYLE SAMO CO ROK WCZEŚNIEJ.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowe - 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze - 23 654 35 06
Informacja PKP - 23 674-53-33,
<https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS - 23 654 35 56
Postój TAXI - 23 654 35 76

Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82,
e-mail: info@mlawa.pl,
sekretariat@mlawa.pl

Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,
e-mail: starostwo@powiatmlawski.pl

Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl

Urząd Skarbowy
Mława, ul. G. Narutowicza 19/7,
tel. 23 654 34 98, e-mail: us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego 7,
tel. 23 654 39 18, e-mail: waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail: pr.mlawa@plock.po.gov.pl

Komenda Powiatowa Policji
Mława, ul. H. Sienkiewicza 1,
tel. 23 654 43 43, e-mail: prasowy.kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego 15,
tel. 23 654 33 85, e-mail: mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail: strazmiejska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalni Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail: sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska, Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,
tel. 23 655 01 62
Zakład Energetyczny Płock S.A.
Region Energetyczny Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital
Mława, ul. A. Dobroskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail: sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 36 34

Bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800 676 676 działa bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich, czynna: poniedziałek: godz. 10:00–18:00 wtorek–piątek: godz. 8:00–16:00 Połączenie możliwe jest zarówno z telefonów stacjonarnych, jak i telefonów

komórkowych wszystkich sieci. Dzięki Infolinii można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach PRO. Droga ta można również dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Jeśli sprawa nie jest związana z kompetencjami PRO, pracownicy starają się wskazać rozmówcy instytucję, w której uzyska odpowiednią pomoc. Telefony zaufania dla osób w depresji: Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, tel. 22 594 91 00 (w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00). ITAKA – antydepresyjny tele-

fon zaufania tel. 22 484 88 01 (w poniedziałki i czwartki od 17.00 do 20.00). Ośrodek Interwencji Kryzysowej – pomoc psychiatryczno-pedagogiczna, tel. 22 855 44 32 lub Ośrodek Interwencji Kryzysowej, tel. 22 837 55 59 (poniedziałek – piątek od 8:00 do 20:00). Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, tel.: 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14.00–22.00). Młodzieżowy Telefon Zaufania, tel. 192 88 lub Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111, codziennie od 12:00 do 02:00.

Nie tylko żyjemy dłużej, ale też jest to coraz dłuższe życie w zdrowiu. Jak poinformował GUS, w 2023 r. trwanie życia w zdrowiu w momencie urodzenia wyniosło 61,3 roku dla mężczyzn i 64,6 roku dla kobiet. Oznacza to wzrost o 1,2 roku dla mężczyzn i o 0,9 roku dla kobiet w stosunku do 2022 r., choć i tak różnica między płciami wyniosła 3,3 roku na korzyść kobiet.

Tu nie trzeba tłumaczyć ekspertów, by pojąć, co to oznacza. Po prostu ludzie przez coraz większą część swojego życia cieszą się dobrym zdrowiem, co wynika z wielu przesłanek. To efekt coraz lepszej mimo wszystko opieki zdrowotnej, większego dostępu do lekarzy i badań, ale też większej dbałości samych Polaków o swoje zdrowie, w tym szczególnie większej aktywności fizycznej i na pewno zmian w stylu życia, w tym sposobie odżywiania. Kto kiedyś patrzył w sklepie na zawartość tłuszczu w mleku czy białym serze?

Są spore różnice

Ale są też duże różnice pod względem oczekiwanych lat życia w zdrowiu, nazywanych również wskaźnikiem oczekiwanego

Kobiety żyją dłużej w zdrowiu niż mężczyźni

długości życia bez niepełnosprawności, między województwami. I niestety na niekorzyść Warmii i Mazur. „Mieszkańcy Polski Zachodniej większą część życia przeżywają bez niepełnosprawności w porównaniu do mieszkańców Polski Wschodniej” — czytamy w komunikacie GUS.

W 2023 r. rozpiętość między skrajnymi wartościami wskaźnika trwania życia w zdrowiu dla mężczyzn wyniosła 3,6 roku. Najdłuższym trwaniem życia w zdrowiu mężczyzn charakteryzowały się województwa wielkopolskie (62,9 roku), lubuskie (62,5 roku) oraz zachodniopomorskie (62,5 roku), a najkrótszym lubelskie (59,3 roku), podlaskie (59,4 roku) i łódzkie (60 lat).

Z kolei dla kobiet rozpiętość pomiędzy skrajnymi wartościami wyniosła 3,4 roku. W tym przypadku najdłuższe trwanie życia w zdrowiu wystąpiło w województwach wielkopolskim (66,3 roku), lubuskim (66,2 roku) i zachodniopomorskim (66,1 roku), zaś najkrótsze w województwach lubelskim (62,9 roku) oraz podlaskim i łódzkim (w obu 63 lata).

Przeciętne trwanie życia w 2023 r. w Polsce wyniosło w przypadku mężczyzn 74,65 roku, zaś w przypadku kobiet 81,99 roku, a od 1960 r. wydłużyło się o 11,39 roku wśród mężczyzn oraz o 9,71 roku wśród kobiet.

Z tych statystyk wynika, że mimo iż dla mężczyzn przewiduje się krótsze trwanie życia, to jednak większą niż kobiety jego część przeżyją oni w zdrowiu.

Co nas zabija?

Głównymi przyczynami zgonów były choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. W 2022 r. stanowiły one przyczynę ponad połowy (53,6 proc.) wszystkich zgonów (w kraju 59,6 proc.). Na choroby układu krążenia zmarli co czwarty mężczyzna i co trzecia kobieta w regionie; w sumie z powodu chorób układu krążenia zmarło 4,9 tys. osób.

Natomiast nowotwory były przyczyną 3,8 tys. zgonów. Współczynnik zgonów na nowotwory wyniósł 28. Jednak to, że żyjemy dłużej i co ważne, w zdrowiu, napawa optymizmem. Mamy powody do zadowolenia, ale czy w 2050 r. średnia oczekiwana długość życia sięgnie 85 lat, jak się prognozuje, to będą wiedzieć tylko ci, którzy doczekają połowy XXI wieku.

Andrzej Mielnicki

MIASTO MŁAWA ZAKOŃCZYŁO PRZEBUDOWĘ UL. ZABRODY. INWESTYCJA KOSZTOWAŁA PONAD 8,8 MLN ZŁ

Miasto Mława zakończyło realizację zadania pn. „Przebudowa ul. Zabrody w Mławie – poprawa infrastruktury drogowej”, którego łączna wartość wyniosła 8 859 659,43 zł. Znaczną część kosztów pokryło dofinansowanie w wysokości 4 000 000,00 zł, przyznane ze środków Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego. W dniu 4 grudnia 2024 r. odbył się odbiór końcowy prac, które obejmowały kompleksową modernizację infrastruktury drogowej. Nowoczesna ulica, chodniki oraz ciąg pieszo-rowerowy zwiększą komfort i bezpieczeństwo użytkowników.

W ramach inwestycji wykonano:

- drogę o nawierzchni z kostki betonowej oraz z płyt ażurowych typu „meba” (szerokość jezdni: 5,50 m),

for. UM Mława

- chodniki z kostki betonowej o szerokości od 2,00 m, wraz ze zjazdami do posesji,
- ciąg pieszo-rowerowy o szerokości 3,00 m,
- zatokę postojową z płyt ażurowych,
- zielen w otoczeniu drogi,
- sieć kanalizacji deszczowej, w tym studzienki ściekowe,
- odcinek sieci kanalizacji sanitarnej,
- oświetlenie uliczne w technologii LED,
- przebudowę sieci wodociągowej,

- elementy organizacji ruchu zgodnie z zatwierdzonym projektem.

Wykonawcą inwestycji była firma KRUSZ-BET PLUS Sp. z o.o., Sp. k., która zrealizowała zadanie zgodnie z harmonogramem.

Ta kluczowa inwestycja stanowi ważny krok w kierunku poprawy infrastruktury drogowej w Mławie, przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców.

REKLAMA

przetarg

GPP.6840.32.2023.EW

Wyciąg z ogłoszenia o pierwszym przetargu pisemnym nieograniczonym

Burmistrz Miasta Mława

ogłasza pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż wynoszącego 87499/100278 udziału w nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów m. Mławy jako działka nr 4277/6, obręb 10, o pow. 0,1013 ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, położonej przy ul. 18 Stycznia 3.

Nieruchomość jest położona na terenie, dla którego nie ma obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Nieruchomość ma urzędową księgę wieczystą KW PL1M/00004078/7. Budynek mieszkalny jest wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków udzielił pozwolenia na sprzedaż udziału w nieruchomości. Ze względu na bardzo zły stan techniczny budynek wymaga kapitalnego remontu lub przebudowy. W budynku znajduje się 14 niewyodrębnionych lokali mieszkalnych, które są własnością Miasta Mława, z którymi jest związany ww. udział w nieruchomości. Lokale nie są zasiedlone. W budynku znajdują się również 2 lokale, które są własnością osób fizycznych. Wizji udziału w nieruchomości można dokonać po uprzednim uzgodnieniu terminu z zarządcą nieruchomości Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Mławie, ul. 18 Stycznia 14, tel. 23 654 30 82 wew. 37.

Nabywca udziału w nieruchomości w umowie sprzedaży oświadczy, że zna i akceptuje aktualny stan nieruchomości bez zastrzeżeń.

Ewentualna przebudowa kolidujących sieci uzbrojenia technicznego terenu oraz wyznaczenie punktów granicznych nastąpi na koszt nabywcy.

Cena wywoławcza: **1 200 000,00 zł (słownie złotych: jeden milion dwieście tysięcy 00/100)**

Wadium: **120 000,00 zł (słownie złotych: sto dwadzieścia tysięcy 00/100)**

Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10.

Pisemne oferty należy składać w kancelarii Urzędu Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19, w terminie do dnia **07.02.2025 r.** w zamkniętych kopertach zaadresowanych: Burmistrz Miasta Mława, 06-500 Mława, ul. Stary Rynek 19 i opatrzonych napisem „Pierwszy przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż udziału 87499/100278 w nieruchomości nr 4277/6 pol. przy ul. 18 Stycznia 3”.

Część jawna przetargu odbędzie się w dniu 11.02.2025 o godz. 10.00 w Urzędzie Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, dawna sala ślubów. Część jawna przetargu odbywa się w obecności oferentów. Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Mława, ul. Stary Rynek 19, oraz opublikowane na stronie internetowej Urzędu Miasta Mława w Biuletynie Informacji Publicznej www.mlawa.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Urzędzie Miasta Mława, Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego, ul. Stary Rynek 19, pok. 13, tel. 23 654 32 53 wew. 401.

Konferencję zorganizowały w ramach obchodów Roku Stanisława Grzebskiego (uwspółcześniony wariant pisowni nazwiska) w Mławie i na Mazowszu samorządy Miasta Mława i Województwa Mazowieckiego. Uczestników przywitani i życzyli udanych prelekcji obecni na wydarzeniu ich przedstawiciele – Burmistrz Miasta Mława Piotr Jankowski i Dyrektor Delegatury w Ciechanowie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego dr Rafał Woźnowski, który odczytał zgromadzoną list od Marszałka Województwa Mazowieckiego Adama Struzika. Swoją obecnością zaszczylił nas także przedstawiciel Biskupa Płockiego Szymona Stulkowskiego – ks. dr Wojciech Kućko, Prodziekan ds. studenckich i kształcenia Wydziału Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – który odczytał list od Jego Eminencji. Partnerami przedsięwzięcia były Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie i Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Podczas czwartkowej konferencji w Sali na Dachu Miejskiego Domu Kultury w Mławie mieliśmy przyjemność usłyszeć osiem referatów poświęconych zarówno samemu Stanisławowi Grzebskiemu, jego badaniom naukowym i spuściznie, jak też realiom historycznym i społecznym Mławy, Mazowsza, Rzeczypospolitej i Europy doby Grzebskiego. Prelegenci potwierdzili, jak wybitnym i wszechstronnym naukowcem – człowiekiem renesansu dosłownie i w przenośni – był Stanisław Grzebski oraz jakiego ogromu pracy badawczej i komparatystycznej owocem były jego dzieła, czyli przede wszystkim publikacja poematów św. Grzegorza z Nazjanzu z łacińskim komentarzem, Geometria, to jest miernicza nauka – pierwszy polskojęzyczny podręcznik tej dyscypliny wiedzy, a także

„W MIEŚCIE MŁAWA, GDZIE (...) PISALIŚMY”. KONFERENCJA I PREMIERA WYDAWNICZA

„W MIEŚCIE MŁAWA, GDZIE (...) PISALIŚMY” – CYTAT Z POLSKIEGO WYDANIA OPUS MAGNUM STANISŁAWA GRZEBSKIEGO DE MULTIPLICI SICLO ET TALENTO HEBRAICO POSŁUŻYŁ JAKO HASŁO OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ W 500. ROCZNICĘ URODZIN WYBITNEGO RENESANSOWEGO BADACZA RODEM Z POBLISKIEGO GRZEBSKĄ. PROFESOROWIE Z KILKU OŚRODKÓW AKADEMICKICH W POLSCE PRZYJECHALI W CZWARTEK 5 GRUDNIA 2024 R. DO MŁAWY, BY PRZYBLIŻYĆ UCZESTNIKOM WYDARZENIA SYLWETKĘ I DOKONANIA RENESANSOWEGO HUMANISTY.

opus magnum Grzebskiego: De multiplici siclo et talento hebraico, którego polski przekład ukazał się w 2023 roku nakładem Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Wśród prelegentów – przypomnijmy – znaleźli się i wygłosili następujące referaty (większość z nich przyjechała do Mławy osobiście, z częścią połączyliśmy się w formule online): prof. dr hab. Leszek Zygmier (PANS), „Grzebski i Mława w czasach Stanisława Grzebskiego”;

prof. dr hab. Maciej Zdanek (Archiwum UJ), „Uniwersytet Krakowski w czasach Stanisława Grzebskiego. Ludzie, idee, problemy”;

prof. dr hab. Beata Maria Gaj (WNH UKSW), „Śląskie inspiracje Stanisława Grzebskiego”;

prof. dr hab. Janusz Małek (WH UMK), „Sytuacja religijna w Prusach Książęcych w latach pobytu Stanisława Grzebskiego w Królewcu w latach 1551-1553 (Spór osiandrowski)”;

prof. dr hab. Dominika Łucja Budzanowska-Weglenda (WNH UKSW),

Starostwo Powiatowe w Mławie

„Starożytni pisarze greccy i rzymscy w De multiplici siclo et talento hebraico Stanisława Grzebskiego”; dr Julia Krauze (WNH UKSW), „Problematyka czasu w De multiplici siclo et talento hebraico Stanisława Grzebskiego” (z powodu choroby nieobecna na konferencji, referat odczytała jej przedmówczyni); ks. prof. dr hab. Walde-
mar Linke (WT UKSW), „Biblia Stanisława Grzebskiego”;

dr hab. Tomasz Pawlikowski (Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy), „Stanisław Grzebski (1524-1570) a renesansowy problem życia godnego”.

Ważnym i wyczekiwany przez bibliofilów punktem konferencji była ogólnopolska premiera nowego wydania wspomnianej wyżej słynnej „Geometrii” Stanisława Grzebskiego – w współczesnej, uproszczonej pisowni, dzięki której czytelnicy niemający wcześniej styczności z literaturą staropolską i renesansową bez problemu odczytają to wiekopomne dzieło. Pub-

likację wydaną przez Bibliotekę Publiczną m. st. Warszawy, której zastępcę dyrektora dr Agnieszka Joannę Strojek również gościliśmy w Mławie, zaprezentował jej redaktor – prof. dr hab. Janusz Górski z Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Zaangażowani uczestnicy konferencji mogli częstować się bezpłatnymi egzemplarzami książki.

Podczas konferencji obejrzelśmy także film o Grzebskim i Grzebsku przygotowany przez Towarzystwo Miłośników Twórczości Tekli Bądarzewskiej w Mławie przy wsparciu samorządu Miasta Mława w ramach projektu „Śladami Stanisława Grzebskiego”. Ponadto przez cały

czas trwania wydarzenia można było zwiedzać wystawę prac mławskiej młodzieży stworzoną na tegoroczne Powiatowe Święto Nauki odbywające się pod hasłem „Zmierz się z Grzebskim” w I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie. Oba punkty programu wzbogaciły nasze wydarzenie dzięki uprzejmości Ewy Katarzyny Luks – prezes TMTTB oraz nauczycielki ILO.

Konferencję poprowadził Krzysztof Napierski. Jej pokłosiem będzie planowana na rok 2025 przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie publikacja pokonferencyjna. UM Mława

REKLAMA

KONSTAŁ PRODUCENT **GARAŻE blaszane** | **BRAMY garażowe**
KOJCE dla psów | **WIATY** | **KONTENERY**
Najniższe CENY | Różne wymiary | Dogodne RATY | Transport cały KRAJ

www.konstal-garaze.pl
505-526-036

GARAŻE WZMOCNIONE | MONTAŻ GRATIS | AUTOMATYKA DOBRAM

29-642-34-61 22-100-45-96 89-650-30-43 24-368-32-17
25-740-57-38 509-574-644 23-683-10-85 86-225-23-11

Lącznie około 160 uczniów odwiedziło miasta takie jak Kraków, Gdynia oraz Łódź. Zwiedzaniu miast towarzyszyło odkrywanie kultury i osiągnięć polskiej nauki oraz poznawanie rodzimej tradycji. Udział w wycieczkach uatrakcyjnił proces nauczania.

W programie wycieczki uczniów Technikum nr 1 im. Jerzego Ciesielskiego w Zespole Szkół nr 1 Mławie znalazło się Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie, w którym pozwala się na eksperymentowanie, zmianę perspektywy, spróbowanie czegoś nowego lub doskonalenie umiejętności. Tam młodzież wspólnie tworzyła rozpalając umysły przestrzeń doświadczania. Kolejnym punktem programu było wyjście do Teatru Groteski na spektakl „Dziwny przypadek psa nocną porą”. Następny etap podróży obejmował odkrywanie Krakowa na nowo - jego zabytków, kultury, artystów, niezwykłych miejsc. Młodzież odwiedziła Wzgórze Wawelskie oraz Rynek. Ponadto uczniowie poznali dawny Kraków uwieczniony w Muzeum w Podziemiach Starego Rynku. Niecodzienna wizyta w Muzeum Witraży przybliżyła wielowiekową tradycję ręcznego wyrabiania niezwykłych dzieł sztuki. Młodzież odwiedziła grób Jerzego Ciesielskiego w Kościele św. Anny, gdzie w imieniu całej społeczności szkolnej złożyli wiązanek pod pamiątkową tablicą Patrona szkoły.

UCZNIOWIE Z PLACÓWEK POWIATOWYCH NA WYCIECZKACH

MŁODZIEŻ Z ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 W MŁAWIE I ZESPOŁU SZKÓŁ NR 3 IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W MŁAWIE WZIĘŁA UDZIAŁ ŁĄCZNIE W 5 WYCIECZKACH DZIĘKI DOTACJI POZYSKANEJ Z MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ W RAMACH PRZEDSIĘWZIĘCIA PN. „PODRÓŻ Z KLASĄ” W WYSOKOŚCI 140 000,00 ZŁ.

Uczniowie Technikum nr 1 im. Jerzego Ciesielskiego w Zespole Szkół nr 1 w Mławie zwiedzili również Gdańsk - Westerplatte - pozostałości koszar, cmentarza poległych oraz Pomnik Obrońców Westerplatte. Spacerowali Traktem Królewskim, ulicą Długą, Długim Targiem, zwiedzili Ratusz Główny

go Miasta, Dwór Artusa, Bazylikę Mariacką. Wieczorem udali się na spektakl „Mistrz i Małgorzata” w Teatrze Muzycznym w Gdyni. Następnego dnia uczestnicy wycieczki udali się do Muzeum Solidarności, gdzie zwiedzili wystawę stałą oraz bramę Stoczni Gdańskiej i Pomnik Poległych Stoczniovców.

Uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego, Branżowej Szkoły I stopnia nr 3 oraz Technikum nr 3 w Zespole Szkół nr 3 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Mławie odwiedzili malowniczy Łowicz oraz tamtejsze Muzeum, w którym poznali bogatą historię tego regionu. Następnie udali się do Łodzi, gdzie poznawali tajemnice zabytkowego obszaru w Księżym Młynie. Młodzież poznała historię przemysłu w Muzeum Miasta Łodzi Poznańskich, a edukacyjną podróż zakończyła w Muzeum Fabryki.

Dofinansowaniu podlegały wycieczki minimum dwudniowe, a kwota wsparcia finansowego dla każdej wycieczki określona jest w zależności od czasu jej trwania. Zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Powiatem Mławskim dnia 16 września 2024 r., termin organizacji wycieczek ustalono od 2 września 2024 r. do 13 grudnia 2024 r.

Ze środków pochodzących z dotacji mogą być finansowane tylko wydatki uwzględnione w kalkulacji kosztów wycieczki, tj. koszty przejazdu, bilety wstępu, zakwatero-

wanie, wyżywienie, ubezpieczenie uczestników wyjazdu. Zgodnie z założeniami przedsięwzięcia wkład

własny nie jest wymagany, jeżeli kwota dotacji pokrywa całkowicie koszty wycieczki.

PIOTR PARJASZEWSKI NOWYM DYREKTOREM MŁAWSKIEGO SZPITALA

Od 2 grudnia 2024 roku Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Mławie kieruje pan Piotr Parjaszewski. Umowa z nowym dyrektorem została podpisana podczas wizyty starosty mławskiego Witolda Okumskiego oraz wicestarosty Tomasza Roberta Chodubskiego w Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Warszawie, gdzie od tej pory pan Piotr Parjaszewski pełnił

funkcję zastępcy dyrektora ds. Ekonomiczno-Administracyjnych. Wizyta starostów w WSSE w Warszawie była również okazją do zapoznania się z funkcjonowaniem placówki oraz z jej kadrą kierowniczą w osobach pani dr hab. n. med. Elżbiety Stefaniuk, Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Dyrektora WSSE w Warszawie oraz pani Ma-

rzony Woźniak, p.o. Zastępcy Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, p.o. Zastępcy Dyrektora WSSE w Warszawie – wybitnych specjalistów w dziedzinie epidemiologii i leczenia. Panu Piotrowi Parjaszewskiemu życzymy powodzenia na nowym stanowisku, skutecznego kierowania SPZOZem dla dobra mieszkańców powiatu mławskiego.

PIESI POD SZCZEGÓLNYM NADZOREM

W ciągu dwóch dni (28-29.11.), na drogach powiatu mławskiego, patrole ruchu drogowego i prewencji, przeprowadziły wzmożone działania prewencyjno – kontrolne, dotyczące bezpieczeństwa tzw. „Niechronionych Uczestników Ruchu Drogowego”. Policjanci zwracali szczególną uwagę na zachowania kierowców wobec pieszych, ale także bacznie przyglądali się samym pieszym. Wśród osób ukaranym w tych dniach mandatami, dominowali piesi. W działaniach wykorzystano drona.

Działania, poświęcone bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów, prowadzone są na terenie pow. mławskiego systematycznie. Tym razem jednak, skoncentrowane były w ciągu dwóch dni i wspierane z powietrza. W działaniach kontrolnych, realizowanych przez policjantów ruchu drogowego i prewencji, wzięli udział funkcjonariusze Zespołu Operacyjnego Sztabu Policji KWP zs. w Radomiu – z wykorzystaniem policyjnego drona. Kamera drona pozwoliła na rejestrowanie zachowania kierujących

i pieszych z dużej odległości. Urządzenie wykorzystywane było w miejscach, gdzie już wcześniej dochodziło do niebezpiecznych zdarzeń z udziałem pieszych. W ciągu dwóch dni, policjanci odnotowali ponad 40 wykroczeń drogowych, popełnionych przez pieszych oraz 14 wykroczeń, których sprawcami byli kierujący samochodami osobowymi. Wykroczenia, popełniane najczęściej przez pieszych, to przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym, natomiast wykroczenia kierowców względem

pieszych, to nieustąpienie pierwszeństwa na przejściu dla pieszych. Najważniejszym aspektem działań, była poprawa świadomości uczestników ruchu drogowego. Policjanci kontrolowali także używanie odblasków przez pieszych, poruszających się po zmierzchu, poza terenem zabudowanym. W trakcie działań, mławscy policjanci ruchu drogowego rozdawali pieszym elementy odblaskowe. Mławscy policjanci zwracają się do kierowców i pieszych z apelem o rozsądek i ostroż-

Fot. KPP w Mławie

ność na drodze. Przypominają, że bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego zależy od wzajemnego szacunku i przestrzegania przepisów. Odpowiednie zachowanie za kierownicą, jak i na przejściu

dla pieszych, może zapobiec wielu tragediom. Nikt nie jest sam na drodze - bezpieczeństwo zależy od zachowania każdego z nas. Działania z wykorzystaniem drona będą przeprowadzane regularnie.

asp.szt. Anna Pawłowska

W 82. ROCZNICĘ EGZEKUCJI ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ

Burmistrz Miasta Mława i Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Mławskiej zapraszają 17 grudnia na uroczystość 82. rocznicy egzekucji żołnierzy Armii Krajowej przez niemieckich okupantów na terenie miejskiego rynku.

Ofiary tragicznego wydarzenia z 17 grudnia 1942 r. uczcimy tradycyjnie przy tablicy pamiątkowej znajdującej się na budynku u zbiegu ulic Chrobrego i Stary Rynek. Spotkanie rozpocznie się we wtorek 17 grudnia 2024 r.

o godz. 12:00. Głos zabierze Burmistrz Miasta Mława, po czym rys historyczny wydarzenia sprzed 82 lat przedstawi reprezentant Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Mławskiej. Przy tablicy pamiątkowej zostaną złożone kwiaty i znicze.

17 grudnia 1942 r. w północnej części rynku miejskiego niemieccy okupanci dokonali egzekucji przez powieszenie żołnierzy Armii Krajowej: Jadwigi Michaliny Czechowskiej ps. „Nastka”, kuriera Komendy Obwodu AK; Jana

Wasiłowskiego ps. „Janusz”, szefa II oddziału Komendy Obwodu; Bronisława Żebrowskiego ps. „Nurek”, inspektora Inspektoratu II AK i Eugeniusza Jastrzębskiego ps. „Sęp”. Egzekucja odbyła się w obecności spędzonych przez hitler-

owców mieszkańców Mławy i okolic. Powieszeni zachowali się godnie i patriotycznie. Jan Wasiłowski i Michalina Czechowska przed wykonaniem egzekucji krzyknęli: „Niech żyje Polska!”.

oprac. KN

DWIE NIETRZEŻWE KIERUJĄCE, ZATRZYMANE NA TERENIE RADZANOWA. MIAŁY PONAD 2 PROMILE ALKOHOLU

W ciągu ostatnich kilku dni, na terenie Radzanowa, patrole ruchu drogowego i prewencji zatrzymały dwie nietrzeźwe kierujące. Obie kobiety miały ponad 2 promile alkoholu, obie już wcześniej straciły prawo jazdy. Jedna z nich miała dożywotni, sądowy zakaz kierowania pojazdami. W poniedziałek rano (02.12),

na ul. Mławskiej w Radzanowie, patrol ruchu drogowego zatrzymał nietrzeźwą kierującą audi, która jechała niesprawnym technicznie pojazdem. 47-letnia mieszkanka pow. mławskiego miała ponad 2,3 promila alkoholu. Prawo jazdy straciła już wcześniej. Jak oświadczyła w rozmowie z policjantami, zanim wsiadła

za kierownicę, piła piwo i wódkę. Jej samochód został zabezpieczony na policyjnym parkingu. Nietrzeźwej kierującej grozi wysoka grzywna oraz kara do 3 lat pozbawienia wolności. Kilka dni wcześniej, także w Radzanowie, patrol z posterunku w Szreńsku, zatrzymał nietrzeźwą kierującą volvo.

40-letnia mieszkanka pow. mławskiego, miała ponad 2,5 promila alkoholu. Jak się okazało, kobieta ma dożywotni, sądowy zakaz kierowania pojazdami. Została osadzona w policyjnym areszcie a jej samochód zabezpieczony na poczet przyszłej kary. Po wytrzeźwieniu, usłyszała zarzut kierowania pojazdem

w stanie nietrzeźwości i nie stosowania się do sądowego zakazu. Za przestępstwo to grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności oraz wysoka grzywna. W Trwają czynności policyjne. Policja alarmuje - nietrzeźwi kierowcy to potencjalni sprawcy tragedii na drodze. Stanowią zagrożenie dla sie-

bie i innych uczestników ruchu drogowego. Jeśli widzisz podejrzenie zachowującego się kierowcę, który może być pod wpływem alkoholu lub narkotyków, natychmiast powiadom Policję, dzwoniąc pod bezpłatny numer alarmowy 112. Twoja reakcja może uratować komuś życie.

asp.szt. Anna Pawłowska

NIETRZEŻWY KIEROWCA UDERZYŁ W OGRODZENIE. ZOSTAŁ ZATRZYMANY PRZEZ ŚWIADKA

Nietrzeźwy kierowca uderzył oplem w ogrodzenie prywatnej posesji i próbował odjechać z miejsca kolizji. Został zatrzymany przez przypadkowego świadka. Do zdarzenia doszło w nocy 4 grudnia, na jednym z mławskich osiedli. Za kierownicą samochodu siedział 37-letni Mołdawanin. Miał ponad 2,3 promila alkoholu, przewoził nietrzeźwą pasażerkę. Jak wynika z ustaleń interwenującego patrolu, ok. godz. 22.30 kierowca opla uderzył w ogrodzenie prywatnej posesji. Huk, dobiegający z ulicy

Fot. KPP w Mławie

usłyszał jeden z mieszkańców i wyszedł sprawdzić co się stało. Zauważył kierującego oplem, który po uderzeniu w ogrodzenie próbował odjechać z miejsca zdarzenia. Świa-

dek podbiegł do kierującego, wyłączył silnik auta i odebrał kierowcy kluczyki, a następnie powiadomił Policję. Podczas policyjnej interwencji, okazało się, że 37-letni

kierowca opla, obywatel Mołdawii, ma ponad 2,3 promila alkoholu. W samochodzie przewoził pasażerkę, także nietrzeźwą. W wyniku zdarzenia drogowego kierowca i pasażerka nie odnieśli obrażeń. Kierujący został osadzony w policyjnym areszcie a jego samochód odholowany. Za przestępstwo kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości grozi mu wysoka grzywna oraz kara do 3 lat pozbawienia wolności. Odpowie także za spowodowanie kolizji drogowej. Postępowanie prowadzi mławska komenda Policji.

Natychmiastowa i odważna reakcja świadka, pozwoliła zapobiec niebezpieczeństwu. Nietrzeźwy kierowca trafił do policyjnego aresztu. Policja apeluje – jeśli

widzisz kierowcę, który może być pod wpływem alkoholu lub narkotyków, niezwłocznie powiadom Policję.

asp.szt. Anna Pawłowska

REKLAMA

WÓJT GMINY SZREŃSK

informuje, że w dniach od 10.12.2024 r. do 03.01.2025 r. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Szreńsku, ul. Plac Kanoniczny 10, oraz na stronie internetowej urzędu www.szrensk.com.pl został umieszczony wykaz nieruchomości, stanowiących własność Gminy Szreńsk, przeznaczonych do dzierżawy.

Tylko w piosence wesołe jest życie staruszka, bo w życiu to nie jest często tak różowo. Coraz więcej emerytów zamiast cieszyć się zasłużoną emeryturą, wstaje rano i idzie do pracy. W gospodarce narodowej Polski na koniec kwietnia 2024 r. pracowało 785 477 osób w wieku poprodukcyjnym (60-65 lat i więcej) – wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego, który powołuje się w nim na dane GUS. To więcej o 3 proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. A udział pracujących w wieku poprodukcyjnym stanowił 5,2 proc. ogółem pracujących w gospodarce. Odnosząc te dane do liczby wszystkich emerytów w kraju, których w październiku (bez rolników) było w Polsce prawie 6,7 mln, to można powiedzieć, że pracuje prawie co ósmy emeryt.

Nie tylko pieniądze

Dlaczego coraz więcej emerytów pracuje? Czasami nie jest to spowodowane przymusem ekonomicznym, niskim świadczeniem.

– Wynika to z wielu powodów – mówi Małgorzata Matuszewska-Boruc z Rady Olsztyńskich Seniorów. – Na pewno z niedostatku; emerytury są niskie, a coroczna waloryzacja nie rekompensuje rosnących kosztów życia. Ale też seniorzy chcą czuć się potrzebni, chcą być wśród ludzi. Dlatego chcą pracować. Bo potwierdza się stara prawda, że senior, który jest aktywny, to zdrowszy senior.

Emerytury w Polsce na tle innych krajów unijnych, szczególnie starej piętnastki, są rzeczywiście niskie, a już na pewno te wypłacane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez ZUS.

Jak podał GUS w biuletynie statystycznym, w październiku w Polsce było 9,4 mln emerytów i rencistów. A przeciętna emerytura wyniosła 4072,50 zł brutto. Tyle że tu chodzi o wszystkich seniorów.

Tymczasem przeciętna emerytura w pierwszym półroczu tego roku, którą

Coraz więcej kobiet mimo osiągnięcia wieku emerytalnego dalej pracuje

wypłacał ZUS, wyniosła 3779,99 zł brutto. Tyle że to znowu przeciętna. A nie od dziś wiadomo, że świadczenia kobiet są niższe o ok. tysiąc złotych od tych wypłacanych mężczyznom, co wynika głównie z niższego wieku emerytalnego i krótszego stażu pracy, ale też często niższych zarobków.

Przeważają panie

Dlatego też kobiety częściej niż mężczyźni decydują się na dalszą pracę mimo osiągnięcia wieku emerytalnego. Dzięki temu ich emerytury będą wyższe. Ile? Tu padają różne wyliczenia. Paweł Jaroszek, członek zarządu ZUS, w rozmowie z nami powiedział, że każdy rok dłużej aktywności zawodowej to co najmniej 5-7 proc. wyższa emerytura.

TRZEBA TEŻ PAMIĘTAĆ, ŻE SENIORZY, KTÓRZY PRACUJĄ MIMO OSIĄGNIĘCIA WIEKU EMERYTALNEGO, MOGĄ LICZYĆ NA ULGI W PODATKU DOCHODOWYM DLA SENIORÓW, NA PIT 0, KTÓRY POJAWIŁ SIĘ DWA LATA TEMU WRAZ Z POLSKIM ŁADEM.

EMERYT IDZIE DO PRACY

JEDNI, BO CHCĄ, DRUDZY, BO MUSZĄ, A JUŻ SZCZEGÓLNIE, GDY NIE MAJĄ NAWET MINIMALNEJ EMERYTURY. TO DWA NAJWAŻNIEJSZE POWODY, DLA KTÓRYCH CORAZ WIĘCEJ EMERYTÓW W POLSCE PRACUJE. A DORABIAJĄ NAJCZĘŚCIEJ KOBIETY, KTÓRYCH ŚWIADCZENIA SĄ NIŻSZE NIŻ MĘŻCZYZN.

Jak podał portal Money.pl, w 2023 r. z PIT 0 dla seniorów skorzystało aż 144 tys. osób, a ich przychody wyniosły 8 mld zł. W grupie pracujących seniorów przeważają kobiety.

Praca aż do śmierci

Jednak jest grupa emerytów, która wręcz jest skazana na pracę do śmierci, bo dostaje groszowe świadczenia. To już cała armia ludzi. W 2014 r. było to około 76 tys. osób, w marcu 2023 r. 368,5 tys., w marcu tego roku już 403,8 tys., a obecnie liczba ta przekracza 423 tys. I ta liczba

emerytów otrzymujących świadczenia niższe niż minimalna emerytura będzie rosła.

Jak wynika z danych ZUS, rośnie też liczba osób pobierających emerytury do 500 zł (bez dodatków pielęgnacyjnych). W marcu 2023 r. takich osób było 25,3 tys., a w marcu 2024 r. już 25,4 tys., w tym 6,9 tys. osób otrzymywało emerytury w wysokości do 100 zł, podczas gdy w marcu 2023 r. takich osób było 6,1 tys. Trudno to nazwać nawet emeryturą, stąd określenie „biedaemerytury”.

Żeby dostać minimalną emeryturę, czyli obecnie

1780,96 zł brutto, trzeba nie tylko osiągnąć wiek emerytalny, ale też mieć odpowiedni staż pracy (20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn). Jeśli spełnia się te kryteria, to niejako z urzędu ma się zagwarantowaną minimalną emeryturę, nawet jeśli zgromadzone składki nie pozwalają na wypłatę co miesiąc takiego świadczenia.

Groszowe emerytury to problem osób, które płaciły okazjonalnie składki. Powody tego są różne, bo tu nie można jedną miarą mierzyć wszystkich, choćby matki wychowujące dzieci czy ludzi, którzy często nie mając wyboru, pracowali na tzw. śmieciówkach – umowach, od których nie były odprowadzane składki emerytalne. A nasz system emerytalny, który obowiązuje od ćwierć wieku, mówi: tyle, ile odłożyłeś składek, taką będziesz miał emeryturę.

Grosze i grube tysiące

Dlatego teraz niektórzy płaczą. Dziś najniższa emerytura, którą wypłaca olsztyński oddział ZUS, to 17 gr. Dostaje ją kobieta, która na emeryturę przeszła w wieku 60 lat, a jej staż składkowy to 2 dni.

JAK PODAŁ GUS W BIULETYNIE STATYSTYCZNYM, W PAŹDZIERNIKU W POLSCE BYŁO 9,4 MLN EMERYTÓW I RENCISTÓW. A PRZECIĘTNA EMERYTURA WYNIOSŁA 4072,50 ZŁ BRUTTO. TYLE ŻE TU CHODZI O WSZYSTKICH SENIORÓW.

Z kolei najniższa emerytura, którą wypłaca elbląski oddział ZUS, to 61 gr. Otrzymuje ją też kobieta, która przeszła na emeryturę w wieku 60 lat, a jej staż składkowy to 17 dni.

Po drugiej stronie są emerytury jak marzenie, ale też osoby je pobierające zwykle przez długie lata odkładały na swoją emeryturę.

NAJWYŻSZA EMERYTURA, KTÓRĄ WYPŁACA OBECNIE OLSZTYŃSKI ODDZIAŁ ZUS, WYNOŚI 20 425 ZŁ. DOSTAJE JĄ MĘŻCZYZNA, KTÓRY PRZESZEDŁ NA EMERYTURĘ W WIEKU 72 LAT, A SKŁADKI PŁACIŁ PRZEZ PRAWIE 50 LAT.

Natomiast w Elblągu najwyższa emerytura to 18 189 zł. Tu też otrzymuje ją mężczyzna, który pracował do prawie 70 lat i płacił składki niemal przez pół wieku. W kraju najwyższa emerytura, którą wypłaca ZUS, wynosi ponad 48 673 zł. Dostaje ją mieszkaniec Zabrza, który na emeryturę przeszedł w wieku 86 lat, mając 62 lata stażu pracy.

Andrzej Mielnicki

NIE CHCIAŁY DŁUŻEJ BYĆ OFIARAMI PRZEMOCY

PRZEMOC MOŻE DOTKNĄĆ KAŻDĄ KOBIETĘ – BEZ WZGLĘDU NA STATUS SPOŁECZNY, WIEK I WYKSZTAŁCENIE. OPRAWCAMI NAJCZĘŚCIEJ SĄ WŁAŚNI MĘŻOWIE LUB PARTNERZY, KTÓRZY SVOJĄ AGRESJĘ WYŁADOWUJĄ BEZ KONKRETNIEGO POWODU. SKRZYWDZONE I POBITE OFIARY CZĘSTO ZMAGAJĄ SIĘ NIE TYLKO Z PROBLEMAMI ZDROWOTNYMI, ALE RÓWNIEŻ Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, STRESEM ORAZ DEPRESJĄ. NIESTETY NIE SĄ TO JEDYNE SKUTKI PRZEMOCY, PONIEWAŻ W JEJ WYNIKU MOŻE DOJŚĆ RÓWNIEŻ DO ZAKAŻEŃ CHOROBY PRZENOSZONYMI DROGĄ PŁCIOWĄ ORAZ UZALEŻNIEŃ ALKOHOLOWYCH.

Oprawcami najczęściej są własni mężowie lub partnerzy, którzy swoją agresję wyładowują bez konkretnego powodu

Kobiety coraz częściej padają ofiarą przemocy – zarówno psychicznej i seksualnej, jak również fizycznej. Zjawisko jest na tyle powszechne, że można o nim mówić jako o problemie globalnym. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) ofiarami przemocy jest już ponad jedna trzecia kobiet na całym świecie.

Rodzice zgotowali im piekło

Wielu ludzi z nostalgią wspomina swój rodzinny dom. To piękne wspomnienia, do których wracamy w chwilach smutku i trudnych momentach. To właśnie w rodzinnym domu powinniśmy czuć się bezpieczni i kochani. To w nim powinny być osoby najbliższe naszemu sercu. Niestety, nie zawsze tak jest... Są domy, o których lepiej zapomnieć, bo wspomnienia o nich powodują smutek i lzy. Są domy, za którymi nikt nie tęskni, ale czę-

sto wracają w sennych koszmarach tych, którzy w nich przebywali.

— Staram się nie wracać do przeszłości, wymazać wspomnienia z domu rodzinnego — mówi pani Kasia. — To moje najgorsze i najsmutniejsze lata. Dom rodzinny źle mi się kojarzy. Nie wiem nawet, czy mogę nazwać go „domem”. Dla mnie to był najgorszy czas i kiedy kilka lat temu zmarł ojciec, bałam się tam wejść. Tak, jakby te mury wzbudziły we mnie ten dziecięcy strach sprzed lat. Prawie 20 lat temu wraz z rodzeństwem zostaliśmy zabrani do domu dziecka. Do dziś pamiętam tamten dzień, strach i niepokój, a zarazem nadzieję, że może zaczyna się nowy rozdział naszego życia.

W domu pani Katarzyny alkohol był zawsze na pierwszym miejscu. Trójka małych dzieci nie zawsze miała co jeść i w co się ubrać. Na rodziców dzieci nie mogły liczyć, bo życiem małżonków rządził alkohol. Kiedy dziewczynka miała 9 lat, zmarła jej matka.

— Zapła się... — mówi ze smutkiem. — Ojciec przestał totalnie się nami zajmować. Rano wychodził z domu do pracy, wracał pijany i nie interesował się nami... Równie dobrze, moglibyśmy umrzeć, a on by tego nie zauważył. Pijany potrafił bić nas bez powodu. Bardzo się go bałyśmy. Nie pamiętam, żeby kiedykolwiek nas przytulił, powiedział dobre słowo, pogłaskał po głowie. Ciągle nas wyzywał od darmozjadów, debili... Mówił, że zniszczyliśmy mu życie. A my chcieliśmy być niewidzialni, staraliśmy się robić wszystko w domu, żeby był zadowolony i schodzić mu z oczu, kiedy wracał pijany. Ile razy musieliśmy go wciągać pijanego do domu, nie zliczę. Kiedy załatwiał swoje potrzeby w domu na łóżku czy podłodze, sprzątaliśmy po nim. Mieliliśmy po kilka lat, a czuliśmy się za niego odpowiedzialni... Żyliśmy jak zaszczute zwierzęta, oszczędzając wodę, chleb... Czasem jak ojciec „zapomniał” kupić chleb,

— DZIECI BAŁY SIĘ OJCA, WIĘC CHOWAŁY SIĘ DO SWOJEGO POKOJU. NIESTETY NAJCZĘŚCIEJ JEGO NIEUZASADNIONA ZŁOŚĆ SKUPIAŁA SIĘ NA MNIE. BIŁ MNIE, KOPAŁ, WYZYWAŁ, PONIŻAŁ NA KAŻDYM KROKU. MUSIAŁAM TEŻ PROSIĆ O PIENIĄDZE, ŻEBY COKOLWIEK DZIECIOM KUPIĆ CZY NAWET JEDZENIE.

wyjadaliśmy stary suchy bochenek. Maczaliśmy go w wodzie, bo czasem nawet nie było herbaty. Dużo pomagali nam sąsiedzi, przynosili jedzenie, obiady jedliśmy w szkole. Jednak i tak ktoś doniósł do opieki społecznej, w jakich warunkach żyjemy.

Dość szybko nauczyciele w szkole i przedszkolu zorientowali się, że rodzice zaniebują dzieci. Maluchy nie przychodziły na zajęcia. W domu kilka razy pojawiły się panie z opieki społecznej. Wielokrotnie ojca nie było w domu, a dzieci brudne i głodne siedziały w domu, pozbawione jakiegokolwiek opieki. I przyszedł dzień, kiedy przyjechała po dzieci opieka społeczna i zabrała je do domu dziecka.

— Płakaliśmy i krzyczeliśmy wszyscy, tuląc się do siebie. Nie wiedzieliśmy, że właśnie zaczynamy nowe, lepsze życie — wspomina pani Kasia. — W domu dziecka zobaczyliśmy, jak naprawdę można żyć. Po raz pierwszy od dawna za-

sypialiśmy najedzeni, umyści i przygotowani do zajęć szkolnych. Czuliśmy się bezpieczni. Udało nam się skończyć szkoły zawodowe i znaleźć pracę. Wszyscy poukładaliśmy sobie jakoś życie. Poznałam wspaniałego męża i jego rodzinę, dzięki którym zmieniłam swoje życie.

Wyładowywał złość na nas

Pani Stanisława ma 67 lat. Przez lata była uzależniona od męża... On był głową rodziny, zarabiał pieniądze i decydował o wszystkim. Ona urodziła dzieci, miała dbać o dom i „siedzieć cicho” - tak do niej mówił mąż.

— Pobraliśmy się dość młodo - ja miałam 18 lat a on 21. To była moja pierwsza miłość — opowiada. — Jak człowiek jest młody i zakochany to niewiele zauważa. Heniek chciał się szybko żenić, a ja odebrałam to jako wielką miłość. Po ślubie zamieszkaliśmy z jego rodzicami na gospodarstwie. Był jedynakiem, więc wiadomo było,

— STRACIŁAM ZAUFANIE DO MĘŻCZYZN, BAŁABYM SIĘ, ŻE MÓJ KOSZMAR SIĘ POWTÓRZY — TŁUMACZY. — NA SZCZĘŚCIE MOJE DZIECI WYROSŁY NA DOBRYCH LUDZI. SYNOWIE SZANUJĄ SWOJE ŻONY, SĄ DOBRYMI OJCAMI. ALE DO TEMATU DZIECIŃSTWA NIE CHCĄ WRACAĆ. TO DLA NAS WSZYSTKICH WCIAŻ TRUDNE. CHYBA LIMIT CIERPIENIA JUŻ WSZYSCY WYCZERPALIŚMY.

że to on później zostanie gospodarzem. W domu twardą ręką rządził ojciec. Teściowa nie miała nic do powiedzenia... Bałam się teścia, więc posłusznie robiłam w gospodarstwie to co nakazał. Z czasem mój mąż zaczął zachowywać się tak samo. Kiedy teść zmarł to Heniek zaczął „gospodarzyć”. Mimo, że mieliśmy trójkę dzieci i zajmowałam się domem, musiałam pracować i w ogrodzie, i przy zwierzętach i w polu.

Mąż pani Stanisławy coraz częściej sięgał po alkohol. Kobieta miała więcej pracy, bo mąż zaczął zaniedbywać gospodarskie obowiązki. Dzieci już od małego musiały jej pomagać w oporządzaniu bydła i racach w ogródku.

— Zaczęły się awantury, kłótnie, dochodziło do rękoczynów — wspomina. — Dzieci bały się ojca, więc chowały się do swojego pokoju. Niestety najczę-

ściej jego nieuzasadniona złość skupiała się na mnie. Bił mnie, kopał, wyzywał, poniżał na każdym kroku. Musiałam też prosić o pieniądze, żeby cokolwiek dzieciom kupić czy nawet jedzenie. Bywało, że kilka dni nie dawał nam pieniędzy nawet na chleb - tak nas karał za każde „nieposłuszeństwo” - tak to nazywał. Dzieci wyzywał od darmozjadów. Nie umiałam uwolnić się od tego piekła. Kiedy mąż zginął w wypadku - był pijany, to wszyscy poczulśmy, że nasz koszmar się skończył. Może nie powinienam tak mówić, ale tej nocy po raz pierwszy zasypialiśmy spokojnie.

Po śmierci męża pani Stanisława nie zdecydowała się związać z żadnym mężczyzną. Mieszka z córką i jej rodziną.

— Straciłam zaufanie do mężczyzn, bałabym się, że mój koszmar się powtórzy — tłumaczy. — Na szczęście moje dzieci wyrosły na dobrych ludzi. Synowie szanują swoje żony, są dobrymi ojcami. Ale do tematu dzieciństwa nie chcę wracać. To dla nas wszystkich wciąż trudne. Chyba limit cierpienia już wszyscy wyczerpaliśmy.

Stosuje przemoc słowną

— Andrzej to wykształcony i inteligentny mężczyzna, jednak kiedy wpada w złość nie przebiera w słowach — zwierza się pani Edyta. — Większość ludzi uważa, że miałam szczęście w życiu, bo mam wspaniałego, zaradnego męża. Nawet moja rodzina tak uważa...

KIEDY WYSTĄPIŁAM O ROZWÓD NIE MOGLI UWIERZYĆ, ŻE PRZEZ KILKA „BRZYDKICH” SŁÓW CHCĘ ODEJŚĆ OD NIEGO. A JA MAM DOŚĆ ŻYCIA NA „TYKAJĄCEJ BOMBIE”. NIGDY NIE JESTEM W STANIE PRZEWIDZIEĆ CZY MOJEMU MĘŻOWI SIĘ COŚ NIE SPODOBA I ZACZNIE MNIE WYZYWAĆ. NIE PATRZY CZY JESTEŚMY SAMI CZY TEŻ SŁYSZĄ NAS INNI.

Wzłości padają z jego ust najbardziej przykre wyzwiska i wulgaryzmy. Nie jestem w stanie tego znieść i chcę rozwodu.

Pani Edyta jest mężatką od 5 lat. Oboje wykształceni, młodzi i dobrze „ustawieni życiowo”. Pracują, mają piękny dom, samochody. Ich codzienne życie byłoby sielanką gdyby nie momenty kiedy mąż pani Edyty wpada w złość. Wtedy nie przebiera w słowach i wyzywa żonę.

— Nie zdarza się to codziennie, bo to takie napady od czasu do czasu — opowiada. — Bywa, że przez miesiąc w naszym życiu trwa sielanka ale zdarza się, że dzień po dniu jestem wyzywana. Nigdy nie doszło do rękoczynów ale te wyzwiska bołą tak samo. Mąż po tych wybuchach przeprosza, obiecuje poprawę ale przestałam w to wierzyć. To ewidentnie przemoc słowna. I nie pomagają prośby, groźby czy rozmowy. Nie chcę już tak żyć. Boję się wychodzić z nim na spotkania czy imprezy. Ro temu na weselu przypadkiem ubrudziłam mu garnitur. Wzywał mnie od najgorszych „idiotka” to było najłagodniejsze słowo. Cała rodzina i znajomi byli w szoku. Część osób myślała, że po alkoholu „mu odbiło” ale to nie tak. Andrzej tak ma, że

— STARAM SIĘ NIE WRACAĆ DO PRZESZŁOŚCI, WYMAZAĆ WSPOMNIENIA Z DOMU RODZINNEGO — MÓWI PNI KASIA. — TO MOJE NAJGORSZE I NAJSMUTNIEJSZE LATA. DOM RODZINNY ŻŁE MI SIĘ KOJARZY. NIE WIEM NAWET, CZY MOGĘ NAZWAĆ GO „DOMEM”. DLA MNIE TO BYŁ NAJGORSZY CZAS I KIEDY KILKA LAT TEMU ZMARŁ OJCIEC, BAŁAM SIĘ TAM WEJŚĆ.

czasem drobiazg wyprowadza go z równowagi i wtedy całą złość skupia na mnie... Mam już dość takiego życia, dlatego złożyłam pozew o rozwód. Nie mamy dzieci, więc myślę, że może jeszcze ułożę sobie życie z kimś innym, z kimś kto będzie mnie szanował...

Muszę męża prosić o pieniądze

Pani Danuta jest już po rozwodzie. Postanowiła wychować córkę bez męża, który stosował wobec nich przemoc ekonomiczną.

— Tak nie da się żyć. Były mąż rozliczał mnie z każdej złotówki i na dodatek był obsesyjnie zazdrosny — opowiada. — Zabierał mi wszystkie pieniądze, z zakupów musiałam się rozliczać, pokazywać paragony. Nie mogłam kupić nic, poza tym co on mi na kartce napisał. Z pracy kazał mi się zwolnić, bo twierdził, że pewnie zdradzam go z kierowcami czy dostawcami w markecie. Tak mnie męczył, że się zwolniłam, nie chciałam kłótni w domu. Później zaszłam w ciążę i wtedy pomyślałam, że to nawet dobrze, bo sama będę wychowywać dziecko a nie jakaś niania. Nie przewidziałam, że zostanę całkowicie odcięta przez męża od pieniędzy. Musiałam go prosić o gotówkę, tłumaczyć na co. To było straszne. Mimo prób roz-

mowy z mężem, nie było zmiany, więc podjęłam decyzję o rozwodzie. Teraz pracuję i mieszkam z córką u rodziców. Były mąż wysyła alimenty, ale tylko tyle ile a przysądzone. Nigdy córce nawet czekolady nie przynosi jak przychodzi do niej w odwiedziny...

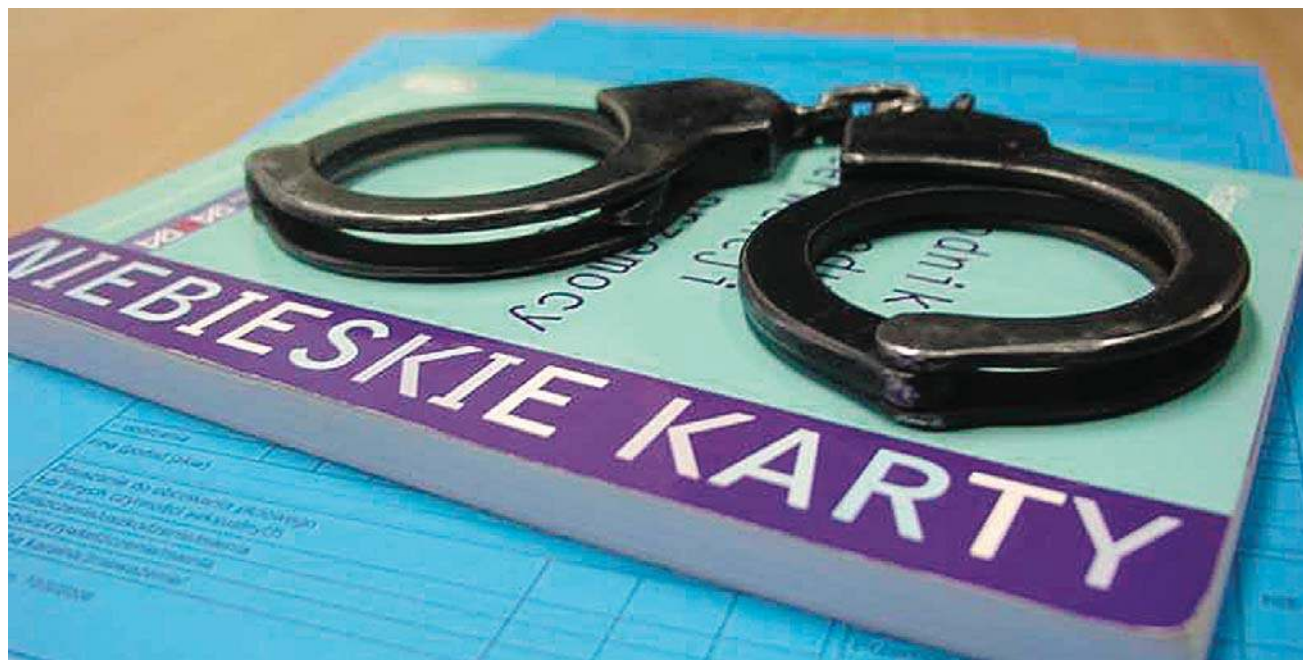
Joanna Karzyńska

Pamiętaj!

Sprawca przemocy wobec osób bliskich, gdy czuje się bezkarny, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice — następnym razem może być znacznie gorzej! Zgłoś się do ludzi, instytucji, organizacji zobowiązanych do udzielenia ci wsparcia i pomocy.

Jeśli przemoc w rodzinie jest związana z nadużywaniem alkoholu, zgłoś się do Gminnej/Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Odwykowej lub Klubu Abstynenta.

Możesz zadzwonić też na numer Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 – 120 – 002 (czynną całą dobę) albo skorzystaj z poradni e-mailowej Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” pod adresem niebieska.linia@niebieska.linia, info, a także dyżur w języku migowym poprzez SKYPE – pogotowie.niebieska.linia (poniedziałki w godzinach 13:00-15:00).

Masz prawo złożyć na Policji lub w prokuraturze zawiadomienie o przestępstwie popełnionym przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę

— Doceniono panią za ratowanie zwierząt. To motywuje do działania?

— Oczywiście, że nagroda sprawiła mi radość. Proszę poczekać, rozejrzę się. Mam dużo podziękowań, różnych dyplomów, od schronisk, urzędów, przedszkoli, w których zajmuję się edukacją najmłodszych. To miłe, że ktoś dostrzega moją pracę. Tylko ja nie robię tego dla rozgłosu. Dla mnie najważniejsze jest dobro zwierząt. Wszędzie i zawsze też mówię o tym, że wolontariusze są niezbędni, bo są to ludzie, którzy zawsze się zaangażują, pomogą, bo robią to z dobrej woli, a nie za pieniądze. Kiedy otrzymałam nominację do nagrody, jedna z moich inspektorek stwierdziła: „Ewelina, przecież Ty jesteś taka kompleksowa”. Dodała jeszcze, że moim celem jest umieszczenie psa z łańcucha pod kołderkę. Oczywiście! Moim zdaniem każdy pies zasługuje na kanapę, a nie budę. Rzadko kiedy zwierzę, które w końcu znajdzie się w domu, tęskni za podwórkiem. Wymagają oczywiście większej uwagi, bo są to psy czy koty po przejściach, traumatycznych doznaniach. Zwierzę musi ponownie człowiekowi zaufać. Teraz jestem domem tymczasowym dla dwóch kotów, i wciąż się ich uczę.

— Ta nagroda zwraca też uwagę na ludzi, którzy bezinteresownie pomagają zwierzętom.

— Takich konkursów jest więcej, wspominając chociażby o Aniołach Sukcesu z Barczewa, w którym to nasz inspektorat i koordynatorce z OTOZ Animals Barczewo przyznano nagrodę.

— Nie każdy zostanie ratownikiem zwierząt. Co było impulsem w pani przypadku?

— W moim życiu zawsze były obecne psy, ale przed laty nie angażowałam się w zewnętrzne akcje. Myślę, że moja droga społecznika zaczęła się z dziesięć lat temu. Na co dzień pracuję jako funkcjonariuszka policji i pamiętam interwencję z gminy Purda. Tam podeszła do mnie suczka, którą nazwaliśmy później Misia. Poczęstowałam ją

swoją kanapką, bo wyglądała na głodną. Nagle podeszła do mnie jakaś kobieta. Już myślałam, że zwróci mi uwagę, żeby nie karmić jej psa, ale okazało się, że mieszkanka szukała u mnie pomocy. Okazało się, że właściciele suczki wcale o nią nie dbali, po raz kolejny była w ciąży. Misia była trzymana w fatalnych warunkach. Jej schronieniem był stary, zabrudzony materac oparty o ścianę budynku gospodarczego. Wtedy po raz pierwszy zetknęłam się ze znęcaniem się nad zwierzęciem, ale też z biurokratyczną ścianą.

— Ustawa o Ochronie Zwierząt z 21 sierpnia 1997 roku mówi, że „człowiek jest winien zwierzętom

poszanowanie, ochronę i opiekę - gdyż są to istoty żyjące, zdolne do odczuwania cierpienia”.

Ewelina Pierzchała, na co dzień funkcjonariuszka policji. Bierze udział w akcjach promujących ograniczenie bezdomności, poprawiających dobrostan zwierząt oraz przebywających w schroniskach i przytuliskach. Jest członkiem Zespołu ds. Zwierząt powołanym przez Prezydenta Olsztyna oraz członkiem Koalicji Organizacji Prozwierzęcych.

— To jednak, jak prawa zwierząt są chronione w praktyce, w dużej mierze zależy od chęci i dobrej

woli organów administracji publicznej i jednostek samorządów terytorialnych. Gminy mają wiele obowią-

ków z nią związanych, ale wciąż jest o tym zbyt mało wiedza. I dotyczy to zarówno zwierząt, które mają właścicieli, ale też bezdomnych. To było dziesięć lat temu, a wówczas cztery miesiące funkcjonowało Schronisko w Tomarynach. Misia trafiła właśnie tam. Pamiętam, że siedziałam z nią pod tym schroniskiem i płakałam. Schronisko jest moim zdaniem niczym innym, jak więzieniem, tylko że dla ofiar, a nie dla oprawców. I tak zaczęłam być psią mamą.

— Mówicie o sobie, że jesteście głosem zwierząt w sytuacjach okrucieństwa, przemocy i łamania prawa.

— Często zarzuca mi się, że jako dorosła kobieta, mama 24-letniego syna, a przede wszystkim funkcjonariuszka policji, nie zajmuję się pomocą ludziom. Moim zdaniem człowiek z reguły może poprosić o pomoc. Jeśli nie jest w stanie, są instytucje, które, jeśli poprawnie wykonują swoją pracę, powinny zauważyć problem. Oczywiście jeżdżąc na interwencje jako inspektorat Inspektoratu OTOZ Animals w Olsztynie, nie pozostaję obojętna na krzywdę ludzi. Zawsze staram się pomóc. Wielokrotnie sprawdzamy, czy opieka rodziców nad dziećmi jest sprawowana prawidłowo. Jestem znana z tego, że nie boję się zadawać pytań, otworzę każde drzwi, jeśli są zamknięte, wejdę oknem, by znaleźć rozwiązanie. Albo się ze mną współpracuje lub kopie się ze mną po kostkach. To ostatnie, jak potwierdzą urzędnicy, zupełnie nie ma sensu. Im bardziej oni twierdzą, że czegoś nie da się zrobić, tym bardziej staram się pokazać, że można. Świadczy o tym fakt, że mam sto procent wygranych spraw w sądach. To pokazuje, że jestem skuteczna. W prawodawstwie wciąż jednak jest luka dotycząca osób ze schorzeniami psychicznymi. One, zaniedbując na przykład zwierzęta, nie popełniają przestępstwa. Mam jednego pana w gminie Dywity, któremu interwencyjnie

odebraliśmy 16 psów. Prokurator stwierdził, że pan jest niepočetny, nie odpowiada za swoje czyny. Dziś więc tego pana stale kontrolujemy, we współpracy ze Strażą Miejską w Dywitach, która nas ogromnie wspiera. Nadal jednak przytuliska pękają w szwach, dlatego trzeba podejmować zdecydowane kroki, by ograniczać bezdomność zwierząt. Gminy powinny w większym stopniu inwestować w czyszczenie i sterylizowanie zwierząt.

— Jak pani radzi sobie z bezsilnością?

— Zależy o jakiej bezsilności mówimy. Czy o tej, kiedy jadę na wioskę, gdzie gmina nie ma podpisanej umowy ze schroniskiem i nie mam gdzie zawieźć zwierząt? To takie sytuacje sprawiają, że rozwiązanie wymaga naprawdę heroicznej walki. Mam na szczęście wielu znajomych, którzy pomagają, by umieścić te psy, koty, a nawet króliki, w bezpiecznym miejscu. W domach tymczasowych czy płatnych hotelach, które są w takich przypadkach jedynym rozwiązaniem. Są też ludzie dobrej woli, którzy pomagają. Nie ma ich zbyt wielu, ale możemy na nich liczyć. Jestem otoczona ludźmi z ogromną empatią.

— A gdzie najczęściej brakuje zrozumienia?

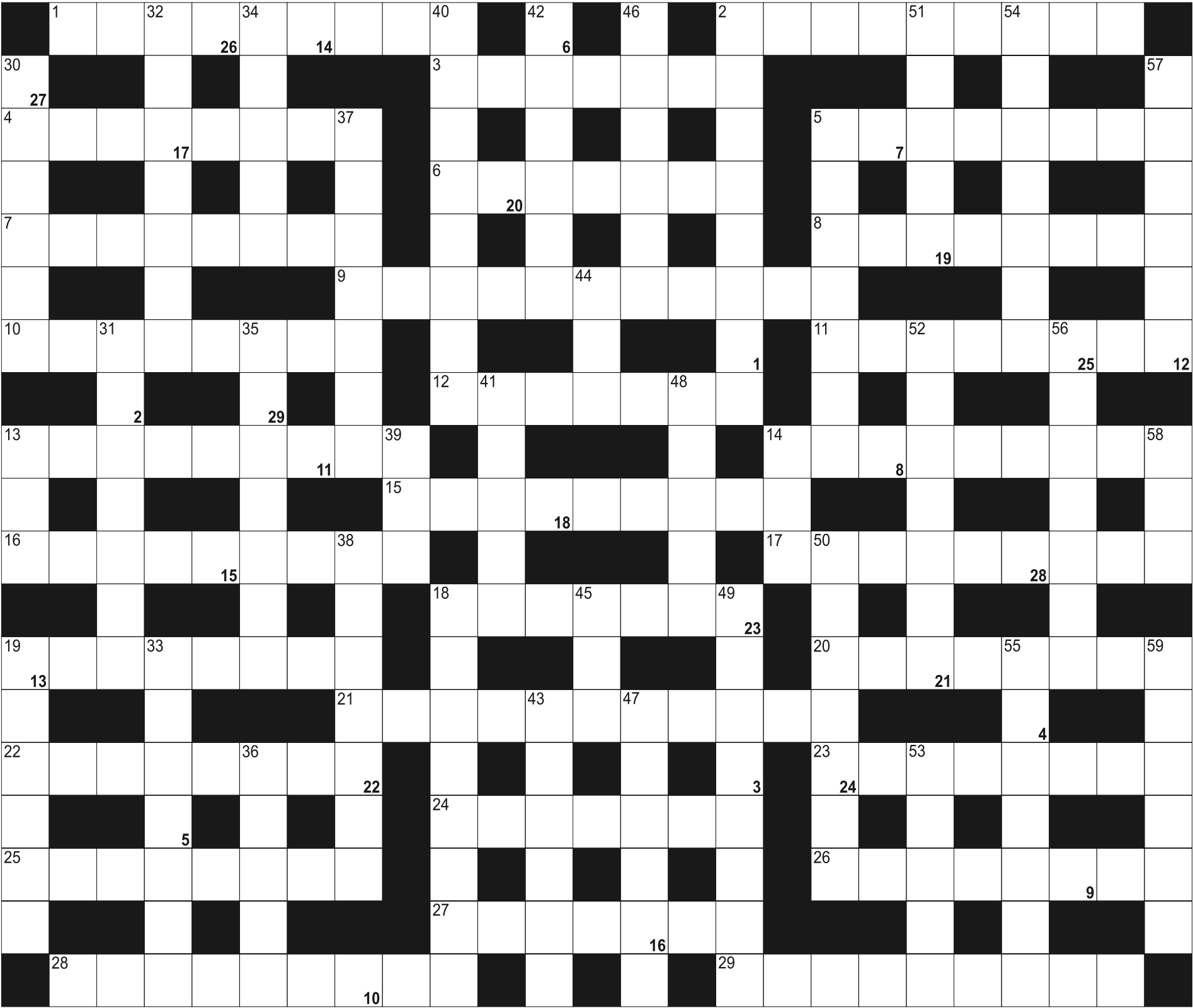
— Często empatii brakuje urzędnikom. Zdarza się, że mówią, że może jeszcze nie zabierać, może będzie lepiej. Wtedy im odpowiadam, że trzeba działać, bo w innym razie znajdziemy kota lub psa zakopanego w ogródku.

— Co trzeba zmienić, by cierpienia zwierząt było mniej?

— Takie pytanie zadała mi pani sędzia z prokuratury: „Co powinno zmienić się, by było lepiej?”. Przede wszystkim myślenie ludzi. Kary powinny być wyższe, a także powinny być egzekwowane. Nic tak nie przemawia do ludzi, jak kary finansowe. Nie nauczymy ludzi empatii, dobroci serca, jeśli ktoś nie ma tego w sobie.

Katarzyna Janków-Mazurkiewicz

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 29, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2		3		4	5	6	7		8	9		10	11	12	13	14	15	16	17		18		19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29															

POZIOMO: 1) spadek, dziedzictwo; 2) sprzymierzeniec, zwolennik; 3) kontrabanda; 4) sąsiad Belga; 5) kwiaty z Holandii; 6) najwyższy szczyt w gór Derryveagh; 7) starorzymski wodociąg; 8) po niej pępek; 9) akcjonariusz, wspólnik; 10) Timur Chromy; 11) kupon rabatowy, promocyjny; 12) przedstawicielka ubezpieczalni; 13) zagadkowy trójkąt na Atlantyku; 14) badacz owadów; 15) stolica Uzbekistanu; 16) 100 litrów; 17) stawia dobro innych nad swoje; 18) tajny funkcjonariusz policji; 19) zmuszany do jedzenia; 20) Krzysztof dla kolegów; 21) rzeka w Indiach płynie przez Karnulu; 22) owoce w kolczastej łupinie; 23)

suszone winogrona; 24) cyganie; 25) soledia inaczej; 26) kosmetyczne rozpylacze; 27) wiszą w oknach; 28) uprawa na dużą skalę; 29) napis na nagrobku

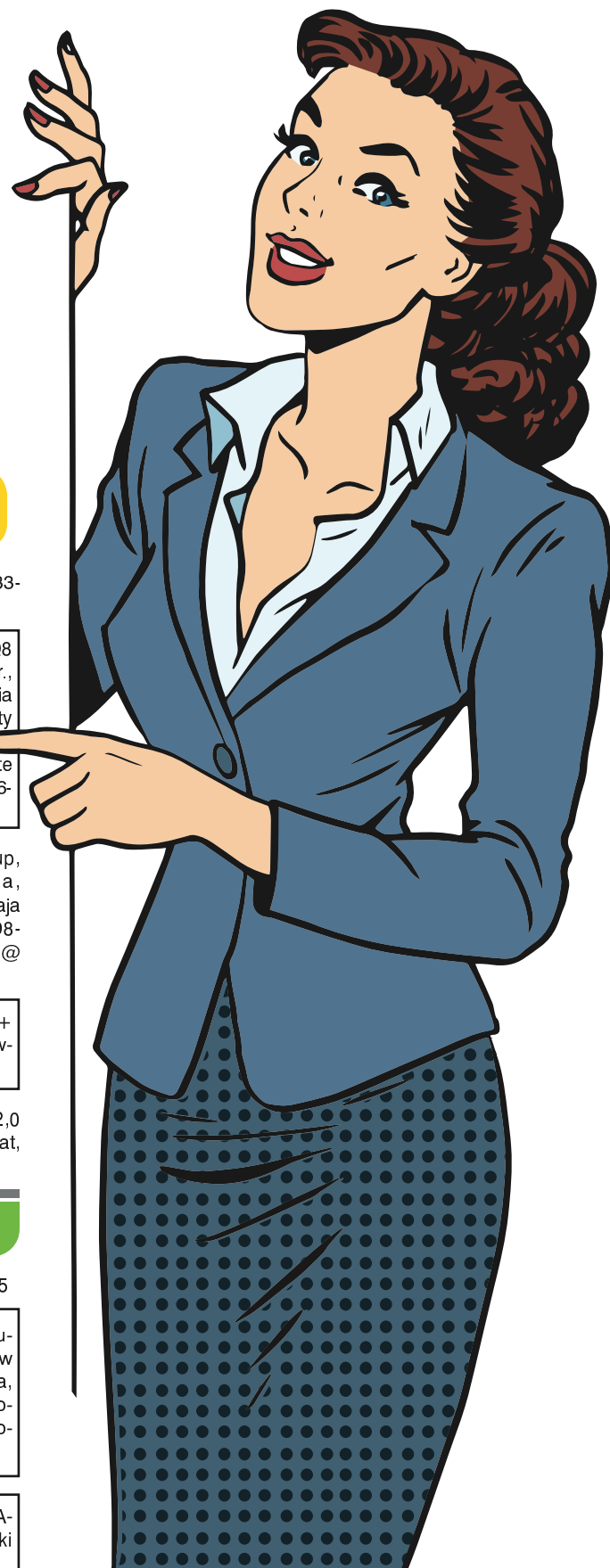
PIONOWO: 2) deska do wałkowania ciasta; 5) mebel do spania; 13) Bośnia i Hercegowina; 14) siódma litera alfabetu greckiego; 18) największa wśród Wysp Kanaryjskich; 19) powalający cios w boksie; 30) intruz w ogrodzie; 31) "... oko" w Tatrach; 32) największa wyspa na Jeziorze Wiktorii; 33) mnich z zakonu Ignacego Loyoli; 34) rumuńskie góry z Pleśu; 35) pokrywa lodowa o znacznej grubości; 36) pierwiastek At; 37) pomoc; 38)

obmyślane do każdego meczu; 39) metal Y; 40) wymagana w samochodzie; 41) mała gęś; 42) dawniej ostre natarcie kawalerii; 43) stolica Erytrei; 44) obszar ziemi obsiany zbożem; 45) norweska Agencja Prasowa; 46) wiruje w helikopterze; 47) stolica Kuby; 48) największa grecka wyspa; 49) schlebienie, pochlebianie komuś; 50) Pani doktor; 51) spożywczy lub obuwniczy; 52) wezuwian inaczej; 53) tworzywo imitujące skórę; 54) dodatek dla kelnera lub barmana; 55) w dłoniach skrzypków; 56) brawa; 57) zwierzęta z długą szyją; 58) planszowa z kostką; 59) Harvey, aktor "Zły porucznik"

Szukasz Klientów?

e-mail: redakcja@kuriermlawski.pl

PRACA

GOSPOSIĘ z możliwością zamieszkania. Konstancin koło Warszawy. 600015254

PRACOWNIKA w gospodarstwie rolnym (małżeństwo) z możliwością zamieszkania. Okolice Ełku., 600015254

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

ZATRUDNIMY pracownika na ładowacz nieczystości stałych oraz zbierania odpadów komunalnych. CV dostarczyć do Lubawskiej Spółki Komunalnej ul. Kopernika 65, 14-260 Lubawa, tel.89-645-28-27.

ZOOTECHNIKA do hodowli bydła mięsnego, możliwość zamieszkania. Okolice Ełku. 600-015-254.

SPRZEDAM

DREWNO opałowe poworkowane oraz luzem sprzedam. Pocięte i polupane, różne gatunki. Suche gotowe do palenia, możliwy transport, tel.501-842-176.

KALORYFER elektryczny, sześciolitrowy Chopin + pompka+ karton, krzesło do biurka na kółkach nowe- sprzedam, tel.605-250-830.

SPRZEDAM ziemniaki Irga i Ricarda. 2 zł/ kg. Tel.698-640-426

KUPIĘ

KUPIĘ małego fiata malucha 126 P może być uszkodzony, 505 431 881

KUPIĘ motorower i części do Simsona może być zepsuty bez dokumentów, 505 431 881

KUPIĘ motorynkę, może być uszkodzona 505431881

NIERUCHOMOŚCI

!-KANCELARIA NIERUCHOMOŚCI-GUTKOWSKI; jesteśmy dla Państwa od XXw., NIERUCHOMOŚCI-SPRZEDAŻ-KUPNO-WYNAJEM, Iława-Niepodległości 8/13, www.gutkowski-nieruchomosci.pl, e-mail: ilawa@gutkowski-nieruchomosci.pl, tel. 89/649-31-19, 604-222-552

NML Atrakcyjne mieszkanie dwupokojowe 46m2 do wynajęcia przy ul.Piastowskiej w Nowym Mieście Lubawskim, tel.603-124-907.

NML Garaże murowane do wynajęcia przy ul.Jagiellońskiej 9 (za Belwederem), Nowe Miasto Lubawskie, dla busów i osobówek, 500zł/ miesięcznie, tel.602-136-815.

NML Sprzedam działkę budowlaną w miejscowości Otręba, 89,6 ara z 30 letnim lasem 74 ary, decyzja o warunkach zabudowy, ceny 160.000zł do negocjacji, OKAZJA! tel.602-136-815.

DO wynajmu duże mieszkanie Tuszewo, 518477932

NIDZICA-WYNAJMĘ mieszkanie 30m2, 2-pokojowe, w

budynku jednorodzinnym, oddzielne wejście+parking, 501-125-078

NML Sprzedam mieszkanie 38m2 w bloku na parterze, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, wejście od ulicy Żwirki i Wigury 2A, Nowe Miasto Lubawskie, możliwość prowadzenia działalności gospodarczej np. gabinetu, tel.668-327-754.

NML Sprzedam mieszkanie w miejscowości Kaczkę gmina Nowe Miasto Lubawskie o pow.29,63m2 z pomieszczeniem gospodarczym o pow.14,32m2, tel.798-063-864.

PIĘKNE MIESZKANIE NA SPRZEDAŻ- trzypokojowy funkcjonalny mini-apartament 38m2, ul.Obrońców Westerplatte 2, II piętro (ostatnie), Iława. Zaprojektowany- inspirowany naturą, gotowy do zamieszkania, po gruntownym remoncie, tel.508-287-711.

POMIESZCZENIA biurowe, handlowe w Iławie ul.Wyszyńskiego 15, do wynajęcia, tel.508-024-022.

ZIEMIA 53ha w jednym kawałku przy drodze asfaltowej Rogale koło Ełku. 600015254,

AUTO-MOTO

FIRMA JANPOL sprzedaje samochody poleasingowe serwisowane w atrakcyjnych cenach, stan bdb.,- Ford Transit MAX 9-osobowy 2020r. 380.000km, 75.000zł brutto, Opel Movano MAX 2018r., 9-osobowy, 280.000km, 60.000zł brutto, VW T5 9-osobowy, 2011r., 260.000km, 33.000zł brutto tel.602-136-815

KUPIĘ motorynkę, 514-333-025

NML Sprzedam AUDI Q8 3.0 diesel, grudzień 2021r., 130.000km, do przejęcia leasing, zostało do spłaty 100.000zł oraz odstępnę 120.000zł, bogate wyposażenie, tel. 602-136-815.

SAMOCZODY używane-skup, sprzedaż, komis, zamiana, przejęcie leasingu, al.1 Maja 17, Giżycko,08:00-16:00,698-672-856,694-176-237,czarek@pindur.pl;pindur.otomoto.pl

SKUP AUT stan obojętny+100km Nowe Miasto Lubawskie, tel.605-070-911.

SPRZEDAM Ford-Mondeo 2,0 diesel, 140KM, 2011r, automat, cena-12500zł, 601-943-691

USŁUGI

NAPRAWA RTV, 605-128-115

USŁUGI BUDOWLANE- budowa domów, budynków inwentarskich, docieplenia, ogrodzenia, pokrycia dachowe, układanie kostki brukowej tel.725-217-093

USŁUGI DEKARSKO- BLACHARSKIE Piotr Zawacki tel.888-373-282.

ROLNICTWO

maszyny rolnicze

SKUP CIĄGNIKÓW i maszyn rolniczych, tel.605-070-911.

SPRZEDAM C-360 -1978r., bez dokumentów, pług dwukibowy, rozrzutnik obornika, 797-795-672

SPRZEDAM WYCINAKI DO KISZONEK, PRASOOWIARKI I INNE MASZYNY, 608-279-110

SPRZEDAM-C360, przyczepę, rozrzutnik, siewnik, owijkarka, śrutówka, opryskiwacz, prasa, talerzówka, 698-220-636

produkty rolne

SPRZEDAM pszenżyto tegoroczne, Wierzbowo k./Kozłowa, 785-541-026

SPRZEDAM siano, słomę bele, 519-356-781

RÓŻNE

SPRZEDAM/ZAMIENIĘ maszyny stolarskie z wyposażeniem, 500-077-522

WYPRZEDAŻ stoły, ławki od 200zł, altany, domki dziecięce itp., 500-077-522

Kartki 9 zwycięzców będą wydrukowane w kilkudziesięciu egzemplarzach każda i wysłane ze świątecznymi życzeniami Burmistrza Miasta Mława, Przewodniczącego Rady Miasta i mieszkańców do miast partnerskich oraz instytucji, organizacji, firm i jednostek współpracujących z miastem. Wybrała je podczas obrad 21 listopada 2024 r. trzyosobowa komisja w składzie: Mariusz Szczechowicz – drugi zastępca burmistrza Miasta Mława; Agnieszka Puzio-Dębska – Inspektor ds. kultury, sportu i współpracy z organizacjami pozarządowymi Urzędu Miasta Mława; Zuzanna Szymborska – grafik, autorka komiksów „Wyrzutki i ich skutki” i „Porady na odpady”. Jurorzy przyznali także 28 wyróżnień. Zarówno laureaci, jak i autorzy wyróżnionych prac, otrzymają upominki rzeczowe.

O terminie oraz miejscu podsumowania konkursu i wręczenia nagród laureaci i autorzy wyróżnionych

ŚWIĄTECZNA KARTKA OD BURMISTRZA A.D. 2024 ROZSTRZYGNIĘTA. SPRAWDŹ, CZY WYGRAŁEŚ!

NA TEGOROCZNĄ EDYCJĘ KONKURSU PLASTYCZNEGO „ŚWIĄTECZNA KARTKA OD BURMISTRZA” WPŁYNEŁO 261 PRAC. JURORZY JAK ZWYKŁE MIELI TRUDNY WYBÓR, MIERZĄC SIĘ Z WYBÓREM TYCH NAJLEPSZYCH. OSTATECZNIE KOMISJA NAGRODZIŁA 9 AUTORÓW I WYRÓŻNIŁA 28 OSÓB.

prac zostaną powiadomieni. Serdecznie gratulujemy! Wszystkim uczestnikom konkursu bardzo dziękujemy za udział.

Nagrodzeni:

Nagrody główne:

Liliana Bukacka, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 1

Maja Drzewiecka, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 3
Piotr Gutowski, Szkoła Podstawowa nr 2
Igor Jakóbski, Szkoła Podstawowa nr 7
Laura Świgońska, Szkoła Podstawowa nr 1
Marcelina Przytułska, Szkoła Podstawowa nr 3

Fot. UM Mława

Lena Kawczyńska, Szkoła Podstawowa nr 4
Anna Żerańska, Szkoła Podstawowa nr 7
Iga Kwastorowska, Szkoła Podstawowa nr 1

Wyróżnienia:

Kategoria: przedszkola:

Zuzanna Ojdowski, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 4
Szymon Piotrkowski, Szkoła Podstawowa nr 2
Helena Osipowicz, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 4
Wojciech Jeromin, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 4
Alicja Magdalińska, Miejskie Przedszkole Samorządowe nr 4
Hanna Choroś, Przedszkole Dzieciątka Jezus

Kategoria: klasy I-IV SP:

Bartosz Płoski, Szkoła Podstawowa nr 7
Lena Kańgowska, Szkoła Podstawowa nr 4
Zofia Kowalska, Szkoła Podstawowa nr 7
Bartosz Szymański, Szkoła Podstawowa nr 7
Piotr Piskorski, Szkoła Podstawowa nr 7
Yelyzaveta Tertysnyk, Szkoła Podstawowa nr 3
Malwina Kuskowska, Szkoła Podstawowa nr 2
Zuzanna Chłędzik, Szkoła Podstawowa nr 3
Barbara Jankowska, Szkoła Podstawowa nr 3
Kategoria: klasy V-VIII SP:
Paulina Bogulas, Szkoła Podstawowa nr 7
Julia Jędrzejewska, Szkoła

Podstawowa nr 7
Natalia Nowosielska, Szkoła Podstawowa nr 7
Maja Nagaba, Szkoła Podstawowa nr 7
Małgorzata Lewicka, Szkoła Podstawowa nr 4
Martyna Świgońska, Szkoła Podstawowa nr 1
Julia Welenc, Szkoła Podstawowa nr 4
Monika Walkowiak, Szkoła Podstawowa nr 7
Alicja Bogulas, Szkoła Podstawowa nr 6
Karolina Jastrzębska, Szkoła Podstawowa nr 1
Michał Dylewski, Szkoła Podstawowa nr 1
Oliwia Tąporowska, Szkoła Podstawowa SOSW
Miłosz Waśniewski, Szkoła Podstawowa nr 1

REKLAMA

wawa.info
PORTAL DLA WARSZAWY I MAZOWSZA

Jak wynika z opublikowanego we wtorek raportu Hiper-Com Poland, UCE Research i Grupy Blix, od stycznia do początku listopada br. ceny masła wzrosły średnio tylko o 2 proc. r/r., jednak biorąc pod uwagę ostatnie miesiące, widać podwyżki na poziomie ok. 30 proc.

W pierwszych czterech miesiącach br. masło było wyraźnie tańsze w porównaniu rok do roku. Jak wynika z informacji UCE Research, w styczniu ceny spadły o ok. 14 proc. r/r, w lutym ok. 15 proc., w marcu - ponad 4 proc., a w kwietniu przeszło 10 proc.

W maju ceny r/r zaczęły rosnąć, a od połowy roku wzrosty sięgają ok. 30 proc. W sierpniu wzrost osiągnął średni poziom 29,3 proc. r/r; w hipermarketach - 43,5 proc., placówkach cash&carry - 41,4 proc., dyskontach 26,5 proc., supermarketach - 18,8 proc., asklepach convenience - 15 proc.

We wrześniu średnia podwyżka wyniosła 30,1 proc. r/r; w cash&carry - 50,6 proc., hipermarketach - 41,4 proc., supermarketach - 29,3 proc., a dyskontach - 27,9 proc. W przypadku sieci typu convenience, czyli małych sklepach osiedlowych odnotowano w tym czasie niewielki spadek - 1,1 proc. r/r.

Z kolei w październiku br. ceny wzrosły o 32,2 proc. r/r; w cash&carry - 54,3 proc., dyskontach - 32,7 proc., supermarketach - 27,8 proc., sklepach convenience - 24,7 proc., hipermarketach - 17,8 proc.

„Masło jest kluczowym produktem w koszyku zakupowym Polaków. Jego ceny często są porównywane przez konsumentów i decydują o wyborze danego sklepu pod kątem dużych zakupów. Potwierdza to chociażby fakt, że masło jest jednym z najczęściej wyszukiwanych artykułów w aplikacjach z gazetkami promocyjnymi. Sieci handlowe doskonale zdają sobie sprawę z tej wrażliwości cenowej, dlatego uczyniły z tego towaru strategiczny element walki

konkurencyjnej” - poinformował dr Krzysztof Łuczak z Grupy Blix.

Jak wskazano w raporcie, w okresie od stycznia do początku listopada ceny wzrosły średnio w trzech formatach placówek sprzedaży detalicznej, tj. w supermarketach (8,4 proc. r/r), sieciach cash&carry (7,2 proc. r/r) i sklepach typu convenience (5,5 proc. r/r). Natomiast spadki odnotowano w dwóch segmentach, czyli hipermarketach (-7,7 proc. r/r) i dyskontach (-4,8 proc. r/r).

„To interesujące dane, wskazujące na segmentację rynku. Supermarkety, sieci cash&carry i sklepy convenience koncentrują się na klientach wykazujących większą elastyczność cenową, co pozwala im wprowadzać wyższe ceny. Z kolei spadki cen w dyskontach i hipermarketach można przypisać intensywniej konkurencji cenowej, która zmusza je do agresywnych działań w celu utrzymania klientów. Przy tym ten ostatni format korzysta z efektu skali, obniżając marże jednostkowe w zamian za większy wolumen sprzedaży” - wskazała Julita Pryzmont z Hiper-Com Poland.

Krzysztof Łuczak przypomniał, że w ostatnim czasie na rynku obserwuje się zmniejszoną produkcję mleka, co przekłada się na rekordowe ceny produktów mlecznych na Europejskiej Giełdzie EEX. „Mniejsza podaż na rynku staje się silnym impulsem do

wzrostu cen masła, który obecnie obserwujemy” - zaznaczył.

rocznym poszły w tym miesiącu w górę średnio o 31,8 proc.

MASŁO MOCNO DROŻEJE, LICZBA PROMOCJI SPADA

ŚREDNI WZROST CEN MASŁA
W SKLEPACH WYNIÓSŁ W OSTATNICH
MIESIĄCACH OK. 30 PROC. R/R,
A LICZBA PROMOCJI SPADA - WYNIKA
RAPORTU UCE RESEARCH. EKSPERCI
OCENIAJĄ, ŻE ŚREDNIA CENA KOSTKI
MASŁA MOŻE OSIĄGNĄĆ POZIOM 10
ZŁ W I POŁOWIE PRZYSZŁEGO ROKU,
ALE W GRUDNIU BR. PRZEWIDUJĄ
ZNACZNE PROMOCJE.

Analitycy z UCE Research zauważyli, że ten trend się umacnia; i według wstępnego szacunku z połowy listopada br., ceny w ujęciu

„Na rynku można już spotkać masło w cenie 10 zł za kostkę. Natomiast to, czy wartość tego podstawowego produktu w większości sklepów

przekroczy tę granicę, będzie zależało od poziomu wzrostu cen mleka i energii. W związku z obserwowanymi trendami, średnia cena 10 zł za kostkę jest realna już w pierwszej połowie 2025 roku” - przewiduje Łuczak.

Jak zaznaczyli eksperci UCE Research, ceny rosną, a przy tym spada liczba akcji promocyjnych w porównaniu do 2023 r. W okresie od stycznia do początku listopada br. w sklepach rok do roku ubyło 13,8 proc. promocji na masło. Jak podano w raporcie, najbardziej ich liczbę ograniczyły sieci typu cash&carry (-24,8 proc.), supermarket (-23,4 proc.) i hipermarkety (-17,4 proc.). Sklepy convenience ograniczyły promocje w nieznacznym stopniu - o 0,4 proc. r/r. Jedynie dyskonty zwiększyły liczbę promocji - o 8,9 proc. r/r.

„Mamy do czynienia ze znaczącym wzrostem cen produktu istotnego z punktu widzenia psychologii konsumentów. Organizowanie promocji na masło jest z miesiąca na miesiąc coraz bardziej kosztowne” - zaznaczył Piotr Biela z Grupy Blix. W jego ocenie, sieci mogą bardziej podnieść ceny, by móc zrobić podobną liczbę promocji co w ubiegłym roku lub zmniejszyć marżę, utrzymując niższą cenę masła, ale kosztem rzadszych promocji.

„Lepszy efekt handlowy daje promowanie masła rzadziej, ale silniej procentowo. W ten sposób rabat jest lepiej zapamiętany przez klientów” - ocenił Biela.

W sierpniu odnotowano rok do roku spadek liczby promocji o 33,7 proc. We wrześniu było o 25,2 proc. mniej promocji r/r, a w październiku spadek wyniósł 14,5 proc. Z kolei według szacunków obejmujących pierwszą połowę listopada liczba promocji spadła o 41,1 proc. r/r.

„Te różnice świadczą o tym, że sieci handlowe coraz bardziej dostosowują swoją politykę promocyjną do aktualnych warunków rynkowych. Zmiany w ostatnich miesiącach mogły już wynikać z przygotowań sieci do sezonu świątecznego, w którym koncentrują się na maksymalizacji marży - skomentowała Pryzmont.

W ocenie Piotra Bieli promocje cenowe na masło mają w tym roku strategiczne znaczenie w polityce handlowej sieci detalicznych, ponieważ klienci gotowi są wybierać sklep według kryteriów ceny właśnie tego produktu. „Spodziewam się, że w kluczowych momentach sieci uderzą silnymi promocjami na masło i będzie to widoczne od początku grudnia, z największym naciskiem na połowę miesiąca. Jednocześnie wzrośnie cena regularna masła, aby sieci, przynajmniej częściowo, odrobiły marżę obniżoną podczas promocji” - podsumował ekspert.

Dane przedstawione w raporcie pochodzą z zasobów agencji badawczo-analitycznej Hiper-Com Poland i platformy analityczno-badawczej UCE RESEARCH oraz Grupy BLIX. Na potrzeby raportu w sprawdzono ponad 3,1 tys. akcji promocyjnych oraz 4,6 tys. cen detalicznych (regularnych i promocyjnych). Badaniem objęto wszystkie na rynku dyskonty, hipermarkety, supermarket, sieci convenience oraz cash&carry.

To oczywiste, że wizyta w gabinecie zabiegowym z dzieckiem w celu zaszczepienia go — wysoko na liście ulubionych zadań rodzicielskich nie widnieje. Jednak pomimo swoich zastrzeżeń — dziecko nie przepada za zapachem gabinetu zabiegowego, boi się pielęgniarek, a igieł panicznie boi i dostaje spazmów na samą myśl o kluciu — większość rodziców stara się pilnować harmonogramu obowiązkowych szczepień i mimo tych niedogodności jednak stawiają się z dzieckiem na szczepienie. Ba! Znam nawet takich rodziców, którzy prócz obowiązkowych szczepień fundują dzieciom, z własnego budżetu, szczepionki dodatkowe. Jak mi się wydaje — bo kochają swoje dzieci, chcą im jak najlepiej i pragną od zarania dbać o ich zdrowie i dobrostan.

Ale nie wszyscy rodzice tak mają.

Niektórzy rodzice nie decydują się szczepić swoich dzieci. Co jest stawką, gdy podejmują taką decyzję? Bo czy to się komuś podoba, czy nie — rezygnacja ze szczepień może mieć poważne konsekwencje dla dziecka. I równie poważne konsekwencje dla wszystkich, dzieci i dorosłych, które z niezaszczepionym dzieckiem mają styczność. Co może się stać, gdy dziecko nie zostanie zaszczepione?

Brak szczepienia = brak ochrony

Szczepionki są formułowane tak, by umożliwić organizmowi wytworzenie przeciwciał do walki z konkretną chorobą. Jeśli dziecko zostanie zarażone tą chorobą — na przykład odrą — ale nie zostało przeciwko niej zaszczepione, prawie na pewno zachoruje. To naprawdę nie jest zbyt skomplikowane: brak szczepienia oznacza bardzo wysokie ryzyko zachorowania i wystąpienia objawów choroby.

A gdy dziecko zachoruje, ryzyko i reperkusje tylko rosną. Objawy wielu chorób, którym można zapobiegać za pomocą szczepio-

nek, niezależnie od tego, czy są łagodne, czy ciężkie, mogą trwać dniami lub tygodniami i czasami mogą prowadzić do poważnych powikłań, a nawet śmierci. Sami członkowie rodziny, ale też inne dzieci, na przykład w przedszkolu, oraz dorośli, którzy z dzieckiem będą mieć styczność, choćby pracownicy służby zdrowia — wszyscy oni mogą być narażeni na ryzyko zachorowania, co jeszcze bardziej zwiększa ryzyko przeniesienia choroby na innych.

Rozprzestrzenianie choroby

Po pierwsze: nikt nie podziękuje za podzielenie się nią. Lekarze, a zwłaszcza specjaliści od chorób zakaźnych często mówią o odporności stadnej, która odnosi się do skuteczności szczepień, gdy zdecydowana większość ludzi została zaszczepiona przeciwko chorobie. Jednym z kluczowych sposobów działania odporności stadnej jest minimalizowanie liczby osób, które są narażone na zachorowanie na chorobę, zmniejszając w ten sposób jej zdolność do rozprzestrzeniania się.

Gdy ktoś, kto nie jest zaszczepiony przeciwko określonej chorobie, zetknie się z tą chorobą, rozprzestrzenianie się staje się wykładnicze, jeśli inne osoby w społeczności również nie są przeciwko niej zaszczepione. Każda niezaszczepiona osoba, którą spotkają — a co za tym idzie, każda niezaszczepiona osoba, którą spotkają — jest narażona.

Co ważniejsze, niektóre dzieci i dorośli o słabym układzie odpornościowym — czy to z powodu chemioterapii, innych leków, czy dlatego, że urodzili się z wadą — często nie mogą się zaszczepić. A przecież oni są również narażeni na zwiększone ryzyko powikłań spowodowanych chorobami, którym można zapobiec dzięki szczepieniom. Dlatego, by pozostać chronionymi, potrzebują odporności stadnej.

By zobaczyć, jak to się dzieje, wyobraźmy sobie szkołę w społeczności,

Fot. Freepik

w której wybuchła epidemia odrzy. Jeśli Marta, jedna z uczennic, została zaszczepiona przeciwko odrze (dwie dawki w wieku 12 i 18 miesięcy), jest chroniona i nie może przekazać jej Andrzejowi, swojemu koledze z klasy. Jeśli Andrzej został zaszczepiony, to samo dotyczy wszystkich, z którymi się styka. Ale ponieważ w tej społeczności znane są przypadki odrzy, każde dziecko w klasie, które nie jest zaszczepione, jest narażone na duże ryzyko zachorowania na odrę i przeniesienia jej na każde inne dziecko, które nie jest zaszczepione.

Izolacja i kwarantanna

Inną konsekwencją zarażenia się poważną chorobą, której można zapobiec dzięki szczepieniom, jest konieczność odizolowania

dziecka. Jeśli w społeczności wystąpią przypadki chorób, którym można zapobiec dzięki szczepieniom, może również zaistnieć potrzeba poproszenia dzieci, które nie są zaszczepione, o unikanie szkoły lub żłobka w celu zmniejszenia transmisji — a to może już mieć wpływ na całą rodzinę. Dziecko może zostać „wyproszone” ze szkoły nawet na kilka dni lub tygodni, a to może znacząco wpłynąć na jego naukę. Pobyt poza szkołą może również powodować izolację społeczną — brak przyjaciół i nieuczestniczenie w zajęciach i wydarzeniach szkolnych. I to wszystko przez brak szczepionki.

Dziecko z chorobą zakaźną nie będzie mogło spotykać się z osobami podatnymi na chorobę:

niemowlętami, starszymi członkami rodziny oraz dziećmi lub dorosłymi o słabym układzie odpornościowym. Rodzice muszą się też liczyć z koniecznością pozostania w domu i nieobecnością w pracy.

Magdalena Maria Bukowiecka

Korzystałam z materiałów na stronach nhs.uk i health.ny.gov.

Tak szczepionki działają:

- chronią ciebie i twoje dziecko przed wieloma poważnymi i potencjalnie śmiertelnymi chorobami;
- chronią inne osoby w twojej rodzinie i społeczności — pomagając powstrzymać rozprzestrzenianie się chorób na osoby, które nie mogą być zaszczepione, takie jak niemowlęta zbyt małe, aby je zaszczepić, i te, które są zbyt chore, aby je zaszczepić;

BARDZO REALNE RYZYKO NIESZCZEPIENIA

SZCZEPIONKI SĄ NAJSKUTECZNIEJSZYM SPOSOBEM
ZAPOBIEGANIA WIELU CHOROBYM ZAKAŻNYM.
SZCZEPIENIE JEST WAŻNE — I DOTYCZY TA PRAWDA
ZARÓWNO CHOROBY ZAKAŻNYCH, JAK I SEZONOWYCH,
CHOĆBY GRYPY; DOTYCZY ZARÓWNO DZIECI, JAK I NAS,
DOROSŁYCH. TYMCZASEM LOBBY ANTYSZCZEPIONKOWE
W NASZYM KRAJU WCIĄŻ MA SIĘ DOBRZE...!

- przechodzą rygorystyczne testy bezpieczeństwa przed wprowadzeniem — są również stale monitorowane pod kątem skutków ubocznych po wprowadzeniu;
- czasami powodują łagodne skutki uboczne, które nie utrzymują się długo — możesz czuć się trochę niedobrze i mieć obolałe ramię przez 2 lub 3 dni;
- zmniejszają lub nawet pozbywają się niektórych chorób — jeśli zaszczepi się wystarczająco dużo osób. Tego szczepionki nie robią:
- nie przeciążają ani nie osłabiają układu odpornościowego — można bezpiecznie podawać dzieciom i dorosłym kilka szczepionek na raz, co zmniejsza liczbę potrzebnych zastrzyków;
- nie zawierają rtęci;
- nie zawierają żadnych składników, które powodują szkody — tylko składniki niezbędne do ich bezpieczeństwa i skuteczności i tylko w bardzo małych ilościach;
- nie powodują autyzmu — badania nie wykazały związku między szczepionką MMR a autyzmem.

Ważne jest, aby przestrzegać zalecanego harmonogramu szczepień pod względem wymaganych dawek i czasu dla swojego dziecka. Specjaliści opracowują harmonogram zgodnie z odpowiednimi danymi i dowodami klinicznymi. Zalecenia często opierają się na tym, kiedy dziecko jest najbardziej podatne na chorobę i kiedy szczepionka zapewni największą ochronę. Przestrzeganie zaleceń jest najlepszym sposobem, aby zapewnić dziecku najlepszą ochronę przed najpoważniejszymi chorobami zakaźnymi. A jeszcze ważniejsze: bądźmy świadomi, że historie antyszczepionkowe są często rozpowszechniane online za pośrednictwem mediów społecznościowych i mogą nie być oparte na dowodach naukowych — dlatego mogą narażać dziecko na ryzyko poważnej choroby. Informacje o szczepionkach i zdrowiu warto czerpać ze sprawdzonych źródeł — oficjalnej strony Ministerstwa Zdrowia, portali medycznych lub choćby Światowej Organizacji Zdrowia. Wszystkie aktualne dowody mówią nam, że szczepienie jest bezpieczniejsze niż nieszczepienie.

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

Rolnicze **abc**

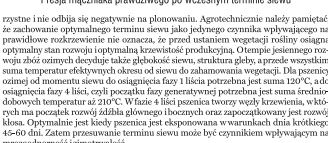
GRUDZIEŃ 2024

PRODUKCJA ROŚLINNA

ANTYBIOTYKI HERBICYDY – ST ROZSĄDNI

Nieodpowiednie stosowanie herbicydów sp...
Kolejność tego zjawiska są bardzo...
Oprócz strat finansowych, skutkiem może by...
reorganizacja struktury zasiewów – el...
dotychczas uprawianych roślin

Mrozoodporność i zimotrwałość

Należy pamiętać, że pojęcie mrozoodporności...
nie z nich określa zdolność...
Zimotrwałość jako szeroko...
zawzględnieniem zjawisk ta...
hibernacji roślin, poziom na...
na przechowanie. W regionie...
zapewniając wyższą zimotr...
soklin nasileniu notuje się i...
brunatną to dodatkowo w inf...
mrozoodporności i zimotrwa...
temperatura ujemna zima jest...
W analizie cech zimotrwało...
odmian, dzięki którym uzyskuje...
ktoś również są w stanie przez...
wymuszając konieczność stosu...
Nawet w warunkach ocieplania...
należy zapamiętać o wysokiej z...
dów przebijają na siłę, a rozn...
likwidujący mogą nawet utracić p...

DZIERŻAWCY MAJĄ ZYSKAĆ DOSTĘP DO UNIJNYCH DOPŁAT

Resort rolnictwa pracuje nad zmianami w ustawie o...
dziś często zawieranych w formie ustnej, bez...
stwierdzenia o krajowej umowie dopłaty. Ministerstwo...
Wieloletnia ma być...
forma dopłat, ale...
Wieloletnia ma być...
Wieloletnia ma być...
Wieloletnia ma być...

Ważny dzień z eKRUS

W ramach...
W ramach...
W ramach...
W ramach...

Rok 2024

W ramach...
W ramach...
W ramach...
W ramach...

Rolnicze **abc**

nr 12 (412) grudzień 2024 r.

cena: 6,49 zł (w tym 8% VAT)

Indeks 440523

Ma duszę społecznika i lubi pomagać

0 mrozoodporności i zimotrwałości zbóż

Dzięki tej szkole wieś się rozwija

Rząd kręci nowy bat na kierowców

Bez oddechu nie da się żyć

Spędzonych z rodziną, bliskimi i przyjaciółmi radosnych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia

Życzy Czytelnikom zespół „Rolniczego ABC”

ISSN 1230-882X 12
9 771230 882124

GRUDNIOWE WYDANIE JUŻ W SPRZEDAŻY!

- PORADY SPECJALISTÓW • AGROTECHNICZNE NOWOŚCI
- STYL ŻYCIA, EKOLOGIA, ZDROWIE

Do kupienia stacjonarnie: na poczcie, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów Dino, Społem, Polo Market, Auchan, Chortent, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl i www.e-kiosk.pl